PEYGAMBER -SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM- SEVGİSİ VE ALÂMETLERİ

[Türkçe]

حب النبي ^ وعلاماته

[باللغة التركية]

Yazan:

Prof. Dr. Fadl İlâhî Zahîr

تأليف: فضل إلهي ظهير

Terceme: Beşir Eryarsoy

ترجمة: بشير أريارصوي

Tetkik: Muhammed Şahin

مراجعة: محمد شاهين

Rabva Semti İslâmî Dâvet Bürosu

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1430 - 2009

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

ÖNSÖZ

Hamd, Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız.Allah Teâlâ kime hidâyet verirse, onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa, onu doğru yola iletecek yoktur. Allah Teâlâ'dan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilahın olmadığına, O'nun bir olduğuna ve hiçbir ortağının bulunmadığına şehâdet ederim. Yine, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim. Allah Teâlâ, ona, âile halkına, ashâbına ve ona uyanlara salât ve selâm eylesin ve onlara bereketler ihsan versın.

Hiç şüphe yok ki kişinin görevlerinden birisi de, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün yaratılmışlardan daha çok sevmesidir.Bunun dünya ve âhirette pek büyük faydaları vardır.Fakat Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevdiğini iddiâ edenlerin pek çoğu bu konuda aşırıya gitmekte, pek çok kimse de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevme mefhumunu oldukça daraltmaktadır.

Hem kendime ve müslüman kardeşlerime bu konuyu hatırlatmak, hem de O'nu sevmenin önemi, faydaları ve hakikati konusunda onları aydınlatmak amacıyla, Allah Teâlâ'nın yardımı ile aşağıdaki sorulara cevap aramak ve bu konuya açıklık getirmek istedim:

1. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin hükmü nedir?

2. Bu sevginin dünya ve âhiretteki faydaları nelerdir?

3. Onu sevmenin belirtileri nelerdir?

4. Bu sevginin belirtileri ışığında sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun- hayatları nasıl idi?

5. Ve biz ne durumdayız?

Bu konuyu aşağıdaki şekilde üç bölüm halinde ele alarak çözmeye çalıştım:

Birinci bölüm:Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün yaratılmışlardan daha çok sevmenin gerekliliği.

İkinci bölüm: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin faydaları.

Üçüncü bölüm: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin belirtileri.

Allah Teâlâ'nın lütüf ve ihsanıyla daha önceden benim bu konuda Suudi Arabistan Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı Diyânet İşleri Dâiresi tarafından bir

bültende konu ile ilgili yayınlarım olduğu gibi, bazı yayıncılar da o bültenden alıntı yaparak bunları yayınlamışlardı. Bundan dolayı tekrar onları gözden geçirmeyi uygun gördüm. Bunun sonucunda bazı hususları eklediğim gibi, bazı düzeltmeler de yaptım.

Yüce ve kudreti sonsuz Allah Teâlâ'dan, bu çalışmamı vech-i kerîmine hâlis kılmasını, bana ve bu kitabı okuyanlara, hiçbir malın ve evlâdın fayda vermeyeceği bir günde faydalı kılmasını, hepimize, Allah Teâlâ'nın sevgisi ile sevgili elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sevgisini vermesini, bizi, sonsuz nimetler yurdu olan cennetlerde onunla biraraya getirmesini niyaz ederiz. Şüphesiz ki O, her şeyi hakkıyla işitendir, duâları kabul buyurandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimize, onun âile halkına, ashâbına ve ona uyanlara salât ve selâm eylesin ve onlara bereketler ihsan versin.

1. BÖLÜM

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün yaratılmışlardan daha çok sevmek gerekir:

Hiç şüphe yok ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmek, îmândandır.Nitekim kulun, Rasûlullah -sallallahu aleyhi vesellem-'i kendi canından, babasından, evlâdından, âilesinden, malından ve bütün insanlardan daha çok sevmesi gerektiğine delil teşkil eden pekçok âyet ve hadis bulunmaktadır. Onu böyle sevmeyen kimse, er veya geç, kendisini Allah Teâlâ'nın azabına maruz bırakmaktadır. Bu âyet ve hadislerin bir kısmını, kısmen geniş bir şekilde size zikredeceğim:

A) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i nefsimizden daha çok sevmemiz gerekir:

((عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هِشَامٍ رضي الله عنه قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ وَهُوَ آخِذٌ بِيَدِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رضي الله عنه، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِلاَّ مِنْ نَفْسِي. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لاَ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْكَ مِنْ نَفْسِكَ. فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: فَإِنَّهُ الْآنَ، وَاللَّهِ لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِي. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: الْآنَ يَا عُمَرُ.)) [رواه البخاري]

Abdullah b. Hişam'dan -Allah ondan râzı olsun- şöyle der: "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte idik. O sırada Ömer b. el-Hattab'ın -Allah ondan râzı olsun- elini tutmuştu.

Ömer -Allah ondan râzı olsun- ona:

"Ey Allah'ın Rasûlü! Allah'a yemin ederim ki ben, seni nefsimden başka, her şeyden daha çok seviyorum," dedi.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, beni kendi canından daha çok sevmedikçe olmaz (tam îmân etmiş olmazsın)."

Bunun üzerine Ömer -Allah ondan râzı olsun- ona:

"Allah'a yemin ederim ki şimdi seni nefsimden daha çok seviyorum." dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

"İşte şimdi oldu ey Ömer."[1]

Büyük âlim Aynî, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, beni kendi canından daha çok sevmedikçe olmaz." Sözünü: "Yani senin îmânın kâmil olmaz."[2] şeklinde açıklamaktadır.

Yine, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"İşte şimdi oldu ey Ömer" Sözünü: "Yani şimdi îmânın kemâle erişti." [3] şeklinde açıklamaktadır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"Nefsim elinde olan Allah`a yemin ederim ki" sözünde dikkati çeken bir husus da onun yemin etmesidir. O yemin etmese bile her söylediği şeyde doğru olduğuna göre, ya yemin ederse durum nice olur? Çünkü yemin bilindiği gibi sözü pekiştirmeyi ifâde eder."[4]

B) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i babamızdan ve evlâdımızdan daha çok sevmemiz gerekir:

((عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ.)) [رواه لبيخاري]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, sizden biriniz, beni babasından ve evlâdından daha çok sevmedikçe, (tam anlmıyla) îmân etmiş olmaz."[5]

Yine, doğru sözlü ve doğruluğu Allah Teâlâ tarafından tasdik edilmiş olan, vahiyle konuşan Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu hadiste görüldüğü gibi, yemin etmiştir.

Acaba "anne" de "baba" lafzının kapsamına girer mi?

Hafız İbn-i Hacer -Allah ona merhamet etsin- bu soruya şöyle cevap vermiştir:

"Eğer "baba" lafzı ile çocuğu olan kastedilirse, bu söz anneyi de kapsar. Veya anne ve babadan birisinin adını anmakla yetinmiştir, denilir. Nitekim iki zıt

---

[1] Buhârî, Kitâbu'l-Eymân ven-Nuzûr", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- nasıl yemin ederdi bâbı" Hadis no: 6632, 11/523.

[2] Umdetu'l-Kârî, 23/169

[3] Umdetu'l-Kârî, 23/169

[4] Umdetu'l-Kârî, 1/143

[5] Buhârî, "Kitabu'l-Îmân","Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmek, îmândandır bâbı". Hadis no: 14 , 1/59

şeyden birisini zikretmekle diğer şey de zikredilmiş sayılır. Bu durumda sözü edilen, örnek olmak üzere anılmış ve bütün değerli varlıklar kastedilmiş olur. Sanki: "Beni bütün değerli varlıklarından daha çok sevmedikçe…" demiş gibi olur."[1]

C) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i eşimizden, malımızdan ve bütün insanlardan daha sevmemiz gerekir:

((عَنْ أَنسٍ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لاَ يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّـى أَكُـونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ وَمَالِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ)) [رواه مسلم]

Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Bir kul, beni eşinden, malından ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe (tam anlamıyla) îmân etmiş olmaz."[2]

D) Yaratılmışlardan herhangi bir şeyi, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den daha çok seven kimse azapla tehdit edilmiştir:

Allah Teâlâ, babalardan, evlatlardan, kardeşlerden, eşlerden ve aşiretten herhangi birisini veya mallardan, ticaretten ve meskenlerden herhangi bir şeyi kendisinden, elçisinden ve onun yolunda cihad etmekten daha çok seven kimseleri azap ile tehdit ederek şöyle buyurmuştur:

T S R Q P O N MLK [

` _ ^] \ [Z Y X W V U

Zm l k j i h ¦ f e d c b a

[سورة التوبة الآية :24]

"(Ey Muhammed! Mü'minlere) de ki: Eğer babalarınız, evlâtlarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabalarınız, elinize geçirdiğiniz mallar, durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden meskenler, size Allah'tan, elçisinden ve onun yolunda cihaddan daha sevimli ise (onları, Allah'tan, elçisinden ve onun yolunda cihaddan üstün tutuyorsanız), o halde Allah'ın emri (azabı) gelinceye kadar bekleyin. Allah fâsıklar topluluğuna (kendisine itaatten çıkan topluluğa) doğru yolu göstermez."[3]

---

[1] Fethu'l-Bârî, I/59

[2] Muslim, "Kitabu'l-Îmân", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i eşinden, evlâdından, babasından ve bütün insanlardan daha çok sevmek gerekir ve bu şekilde sevmeyen kimsenin îmân etmemiş sayılacağı bâbı" Hadis no: 69, I/67; hadisi aynı şekilde Hafız Ebu Ya'lâ da Müsned'inde rivâyet etmiştir. Hadis no: 3895, 7/8

[3] Tevbe Sûresi: 24

Hâfız İbn-i Kesîr -Allah ona merhamet etsin- bu âyeti tefsir ederken şöyle demiştir:

"Yani eğer bu şeyler, size Allah'tan, elçisinden ve onun yolunda cihaddan daha sevimli ise, onun tarafından başınıza gelecek azabı ve ibretli cezâyı bekleyin demektir."[1]

Mücahid ve el-Hasan el-Basrî -Allah Teâlâ ikisine de merhamet etsin- Allah Teâlâ'nın:

Z¦ f e d c [

"Allah'ın emri gelinceye kadar" buyruğunu:

"er veya geç onun azabını (bekleyin)**"**[2] diye açıklamışlardır.

Büyük âlim Zemahşerî, bu âyetin tefsirinde şöyle der:

"Bu âyet, oldukça şiddetlidir. Ondan daha şiddetli bir âyet göremezsin."[3]

İmam Kurtubî der ki:

"Bu âyet, Allah'ı ve elçisini sevmenin farz olduğuna delildir ve bu konuda hiçbir görüş ayrılığı yoktur. Ayrıca bu sevgi, her sevgiliden önce gelir."[4]

---

[1] er-Rufâî'nin Tefsir-i İbn-i Kesîr Muhtasarı, 2/324.

[2] Kurtubî Tefsiri, 8/ 95-96

[3] Keşşâf Tefsiri, 2/181

[4] Kurtubî Tefsiri, 8/95. Ayrıca bk. el-Cezâirî, Eyseru't-Tefâsîr, 2/177

2. BÖLÜM

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin semereleri:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bizim sevgimize ihtiyacı olmadığını söylemeye gerek yoktur. Onu sevmemiz, onun makamını yükseltmez, onu sevmememiz de onun makam ve şerefini alçaltmaz.

Hem nasıl böyle olmasın ki?

O Âlemlerin Rabbinin sevgilisidir. Sadece bu kadar da değildir. Hatta Allah Teâlâ, ona uyanı sever ve onun günahlarını bağışlar.

Nitekim Allah -azze ve celle- şöyle buyurmaktadır:

Z M L K J| H G F E D C B A @ ? > [

[سورة آل عمران الآية: 31]

"(Ey Peygamber!) **De ki: Eğer gerçekten Allah'ı seviyorsanız bana uyun** (açık ve gizli bana îmân edin) **ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah** (mü'min kullarının günahlarını) **çok bağışlayıcıdır,** (onlara) **çok merhametlidir."** [1]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sevgisinden ancak onu sevenler faydalanır. Bu kimse, bu sevgi vesilesiyle dünya ve âhirette mutluluğu elde eder. Bu bağlamda bu konuda bazı şeylerden tafsilatlı bir şekilde sözetmek uygun düşecektir.

A) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmek, îmânın tadını elde etmenin sebeplerinden birisidir:

Allah Teâlâ, îmânın tadını elde etmek için birtakım sebepler yaratmıştır.Bunlardan birisi de Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün yaratılmışlardan daha çok sevmektir.

((عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ﷺ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلاَوَةَ الْإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لاَ يُحِبُّهُ إِلاَّ لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ.)) [متفق عليه]

Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

---

[1] Âl-i İmrân Sûresi: 31

"Üç haslet vardır ki, bunlar kimde bulunursa, o kimse îmânın tadını almıştır: Allah'ı ve elçisini, onların dışındaki her şeyden daha çok sevmek, sevdiği kimseyi ancak Allah için sevmek ve ateşe atılmaktan hoşlanmadığı gibi, tekrar küfre geri dönmekten hoşlanmamak."[1]

İslâm âlimlerinin -Allah onlara merhamet etsin- belirttikleri gibi,îmânın tadının anlamı:

"İtaatlerden lezzet almak, dîn uğrunda zorluklara katlanmak ve bunu dünyanın geçici menfaatlerine tercih etmek demektir."[2]

Bu ne şerefli ve ne kıymetli bir faydadır! Allahım! Bizi bundan mahrum bırakma! Kabul buyur, ey Âlemlerin Rabbi!

B) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i seven kimse âhirette onunla birlikte olacaktır:

Rasûl-i Ekrem'i -Rabbimin salât ve selâmı, onun üzerine olsun- seven kimse, âhirette onunla birlikte olacaktır.

((عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ: وَمَا أَعْدَدْتَ لِلسَّاعَةِ؟ قَالَ: حُبَّ اللَّهِ وَرَسُولِهِ. قَالَ: فَإِنَّكَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ. قَالَ أَنَسٌ: فَمَا فَرِحْنَا بَعْدَ الْإِسْلَامِ فَرَحًا أَشَدَّ مِنْ قَوْلِ النَّبِيِّ ﷺ: فَإِنَّكَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ. قَالَ أَنَسٌ: فَأَنَا أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَأَبَا بَكْرٍ، وَعُمَرَ،فَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ مَعَهُمْ وَإِنْ لَمْ أَعْمَلْ بِأَعْمَالِهِمْ.)) [رواه مسلم]

Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Bir adam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek:

"Ey Allah'ın elçisi! Kıyâmet ne zaman kopacaktır? diye sordu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Kıyâmet için ne hazırladın ki?" diye sordu.

Adam:

"Allah ve elçisinin sevgisini (hazırladım)" dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi vesellem-:

"Şüphe yok ki sen, sevdiklerinle beraber olacaksın" diye buyurdu.

---

[1] Buhârî, "Kitâbu'l-îmân", "Îmânın tadı babı". Hadis no: 16, 1/60; Müslim, "Kitâbu'l-îmân", "Bu hasletlerle vasıflanan kimse, îmânın tadını bulmuştur", Hadis no: 43,1/66, lafız Buhârî'ye âittir.

[2] Bk. Nevevî şerhi, 2/13; Fethu'l-Bârî, 1/61

Enes -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Müslüman olduktan sonra, Rasûlullah -sallallahu aleyhi vesellem-'in:

"Şüphe yok ki sen, sevdiklerinle beraber olacaksın" sözünden dolayı sevindiğimiz kadar hiçbir şeye sevinmedik.

Enes -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"İşte ben, Allah'ı, elçisini, Ebu Bekir'i ve Ömer'i -Allah ikisinden de razı olsun- seviyorum.Her ne kadar onların amelleri gibi amelde bulunmadıysam da onlarla birlikte olacağımı ümit ederim."[1]

((عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ.)) [متفق عليه]

Abdullah b. Mesud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Bir adam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek:

Ey Allah'ın elçisi! Bir topluluğu sevmekle birlikte onlar gibi ameller yapamayan kimse hakkında ne dersin? Diye sordu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

Kişi (cennette) sevdiği ile beraberdir."[2] diye buyurdu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"Kişi sevdiği ile beraberdir" sözünden kasıt, cennette onunla birlikte olacağıdır.[3]

Allahu Ekber! Rasûl-i Ekrem'i seven kimsenin mükafatı ne kadar üstün, ne kadar büyüktür!

---

[1] Müslim, "Kitâbu'l-Birr, ves-Sıle ve'l-Âdâb", Hadis no: 2639, 4/2032-2033.İmam Buhârî de buna yakın bir hadis rivâyettir. Bk. Buhârî, "Kitâbu'l-Edeb", "Bir kimsenin: 'Sana yazıklar olsun' demesi hakkındaki bab", Hadis no: 6167, 10/553

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Edeb", "Allah Teâlâ için sevmenin belirtileri babı". Hadis no: 6169, 10/557; Müslim, "Kitâbu'l-Birr ve's-Sıle ve'l-Âdâb", "Kişi sevdiği ile beraberdir babı". Hadis no: 2640, 4/2034, lafız Buhârî'ye âittir.

[3] Bk. Umdetu'l-Kârî, 22/197

3. BÖLÜM

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin belirtileri:

Şüphesiz ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin birtakım belirtileri vardır. İslâm ümmetinin âlimleri bu konuda konuşmuşlardır.

Örneğin Kadı İyad bu konuda şöyle der:

"Onun sünnetine yardım etmek, şeriatini savunmak, o hayatta iken onun huzurunda bulunmayı ve onun uğrunda canını ve malını vermeyi temenni etmek de onu sevmektir."[1]

Hâfız İbn-i Hacer de bu konuda şöyle der:

"Sözü geçen sevginin belirtilerinden birisi de kişiye şunun teklif edilmesidir: Eğer isteklerinden herhangi birisini kaybetmek veya Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i -eğer mümkün olsaydı- görmekten mahrum olmak arasında birisini tercih etmesi istenir de o da mümkün olduğu takdirde onu görmekten mahrum kalmayı,isteklerinden herhangi birisinden mahrum kalmaktan daha ağır buluyorsa, sözü geçen sevgi ile o da vasıflanmış demektir, değilse hayır. Bu sevgi, var olması ile yok olmasına bağlı değildir. Aksine onun sünnetine yardım etmek,şeriatini savunmak ve ona aykırı davrananlara engel olmak için onun bir benzerini getirmesidir. İyiliği emredip, kötülükten alıkoymak da bu kapsamına girer."[2]

Büyük âlim Aynî bu konuda şöyle der:

"Bilmelisin ki, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmek; ona itaat etmeyi istemek ve ona aykırı davranmayı terketmektir.Bu, İslâm'ın farzlarındandır."[3]

Âlimlerin, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem--sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin belirtileri olarak zikrettikleri şeylerden aşağıdaki hususları çıkarabiliriz:

1. Onu görmeye ve onunla birlikte olmaya çalışmak ve bunlardan mahrum olmayı, dünyada bunların dışında bir şeyi kaybetmekten daha ağır görmek.

2. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- uğrunda canı ve malı fedâ etmek için tam hazırlıklı olmak.

3. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emirlerine uymak ve yasaklarından kaçınmak.

4. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine yardım etmek ve onun şeriatini savunmak.

---

[1] Nevevî şerhi, 2/16

[2] Fethu'l-Bârî, I/59.

[3] Umdetu'l-Kârî, I/144.

Her kimde bu belirtiler bulunursa, o Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmekten dolayı Allah -azze ve celle-'ye hamd etsin ve bu hususta kendisine sebat vermesini dilesin.

Bunu büsbütün ya da kısmen kaybetmiş kimse de Allah Teâlâ'nın huzuruna şirk ve küfürden selim bir kalp ile gelen kimse müstesnâ, hiçbir mal ve evlâdın fayda vermeyeceği günden önce kendisini hesaba çeksin. O günde insanların hiçbir şeyi Allah Teâlâ'ya gizli-saklı kalmayacaktır.

Sakın Allah Teâlâ'yı ve mü'minleri aldatabileceğini düşünmesin, öyle bir işe de kalkışmasın. Çünkü Allah Teâlâ'yı aldatmaya çalışan kimse, ancak kendini aldatır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

Z R Q P O N M L K J I H [

[سورة البقرة الآية :9]

"Onlar (münâfıklar)**, Allah'ı ve mü'minleri aldatmaya çalışırlar ama kendilerinden başkasını aldatamazlar da yine onlar bunun farkına varmazlar."** [1]

Allah Teâlâ'nın yardımı ile Ashab-ı Kirâm'ın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e duydukları sevgi ile birlikte, bizim halimize de işâret ederek bu konuya da değineceğim. Olur ki Allah Teâlâ hâlimizi düzeltir ve bizi doğru yola iletir. Allah Teâlâ'nın izniyle, her belirtiyi ayrı bir mesele altında ele alacağım:

---

[1] Bakara Sûresi: 9

1. MESELE

PEYGAMBER -SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM-'İ SEVMENİN BİRİNCİ BELİRTİSİ:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i görmeye ve onunla birlikte olmaya çalışmak ve bunlardan mahrum olmayı, dünyada bunların dışında bir şeyi kaybetmekten daha ağır görmek.

Bilindiği gibi, kişinin temenni ettiği ve sevdiği hedef ve arzusu, sevdiği kimseyi görmek ve onunla birlikte olmak saadetine erişmektir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i seven bir kimse, hiç şüphesiz onu görmek için özlem duyar,onunla birlikte olmayı ister, dünya ve âhirette onunla birlikte olmaya gayret eder. Böyle bir mutluluğa erişmeyi büyük bir özlem ve önemle bekler. Eğer böyle bir mutluluk ile bütün dünya nimetleri arasında tercih yapması istenecek olsa, bu mutluluğa başka hiçbir şeyi tercih etmez. Onun nurlu yüzüne bakmakla şeref duyacağı vakit sevinir, onunla birlikte olmak saadetiyle sevinç duyar. Onu görmekten ve onunla birlikte olmaktan mahrum edilmek korkusu kendisini üzer ve ondan ayrılmak, onu ağlatır.

Yukarıda belirtilen hususların açıkça görüleceği gibi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven bazı kimselerin mükemmel tutumlarını aşağıda zikredeceğiz:

1. Ebu Bekir es-Sıddîk'ın, Allah Rasûlü ile hicrette arkadaşlık yapacağını öğrenince sevincinden ağlaması:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eşi Âişe -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

"Biz, birgün Ebu Bekir'in -Allah ondan râzı olsun- evinde öğle sıcağının başladığı bir sırada otururken birisi Ebu Bekir'e: İşte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- başını sarmış bir halde geliyor, dedi. O saat, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bize geldiği bir vakit değildi. Bunun üzerine Ebu Bekir dedi ki: Anam ve babam ona fedâ olsun! Allah'a yemin ederim, bu saatte mutlaka önemli bir iş için gelmiş olmalıdır."

(Âişe -Allah ondan râzı olsun- devamla) dedi ki:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- geldi, izin istedi, Ebu Bekir ona izin verdi, o da içeri girdi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, Ebu Bekir'e:

- Yanında kim varsa dışarı çıkar" diye buyurdu.

Ebu Bekir:

- Babam sana fedâ olsun ey Allah'ın elçisi! Yanımda olanlar senin âile halkındır, dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Hicret için bana izin verildi, diye buyurdu.

Bunun üzerine Ebu Bekir:

- Babam sana fedâ olsun ey Allah'ın elçisi! Ben de seninle birlikte olacak mıyım? diye sordu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

Evet, buyurdu."[1]

Ebu Bekir es-Sıddîk bu yolculuğu kuşatacak korku ve tehlikelerden habersiz birisi değildi.Fakat bu durum, onun sevgili dostu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte arkadaşlık etme arzusunu ne etkiledi, ne de azalttı. Rasûlullah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- onun isteğini kabul ettiğini bildirince, bu mutluluğa nâil olmanın sevinciyle ağlamaya başladı.

Hafız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- şöyle der:

"İbn-i İshak rivâyetinde şunu da ilâve eder:

Âişe -Allah ondan râzı olsun- dedi ki: Ebu Bekir'in ağladığını gördüm. Ben, bir kimsenin sevinçten ağlayacağını o zamana kadar bilmiyordum."[2]

2. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Medine'ye gelişi dolayısıyla Ensar'ın sevinç duyması:

Ensar, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yurtlarına hicret ettiğini işitince, onu karşılama özlemiyle yanıp tutuşmaya başladılar. Hadis ve siyer kitapları, onların Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i karşılama özlemini ve yanlarına ulaşacak olmasından dolayı duydukları sevinci tasvir eden ifâdeleri bize kadar saklamıştır. Örneğin, İmam Buhârî, bize Urve b. ez-Zübeyr'den -Allah ondan râzı olsun- onların Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i el-Harra denilen yerde nasıl beklediklerini rivâyet etmektedir. Onun rivayetinde şu ifâdeler yer alır:

"Medine'de müslümanlar, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Mekke'den çıktığını işittiler. O bakımdan her sabah el-Harra denilen yere çıkıyorlar ve öğle sıcağı onları geri dönmek zorunda bırakıncaya kadar onu bekliyorlardı. Bir gün uzun bir süre bekledikten sonra geri döndüler.Evlerine vardıklarında

[1] Buhârî, "Kitâbu'l-Menâkıbu'l-Ensâr", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbının Medine'ye hicreti babı", 3905 nolu hadisin bir kısmı. 7/231

[2] Fethu'l-Bârî,7/235.Ayrıca bk.İbn-i Hişam, es-Siyretu'n-Nebeviyye, 2/93

yahudilerden bir adam, bir şeye bakmak için yahudi kalelerinden birisinin üzerine çıkmıştı. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i ve ashâbını beyaz elbiseleriyle -ve bazen serabın onların görülmesini engelleyerek- gelmekte olduklarını gördü. Yahudi sesi çıkabildiği kadar bağırmaktan kendisini alıkoyamadı: Ey araplar topluluğu! İşte sizin beklediğiniz, kısmetiniz ve devletinizin sahibi geliyor.

Müslümanlar hemen silahlarına koşuştular. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i el-Harra'nın sırtlarında karşıladılar. Onlarla sağ tarafa doğru yöneldi ve nihayet onlarla Amr b. Avf oğulları diyârında konakladı."[1]

Allahu Ekber! O sevgili Rasûlü karşılamaya ne kadar da özlem duymuşlardı! Her sabah el-Harra'ya onun gelişini beklemek için çıkıyorlar ve güneşin sıcağı şiddetleninceye kadar orada oturduktan sonra evlerine geri dönüyorlardı.

İbn-i Sa'd'ın rivâyeti ise şöyledir:

"Güneş onları yakınca evlerine geri dönerlerdi."[2]

Hâkim'in rivâyeti ise şöyledir

"Öğle sıcağı kendilerini rahatsız edinceye kadar onu bekliyorlardı."[3]

İmam Buhârî, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Ensar tarafından Medine'de nasıl karşılandığını şöyle anlatır:

Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- el-Harra'nın yan tarafında konakladı. Sonra Ensar'a haber gönderdi, onlar da Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Ebu Bekir'in yanına geldiler. Onlara selâm verdiler ve:

-İkiniz de emniyet içerisinde ve size itaat edilenler olarak bineklerinize bininiz" dediler.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Ebu Bekir bineklerine bindi, silahlılar etraflarını kuşattı. Medine'de:

- Rasûlullah geldi! Rasûlullah geldi! denildi.Bulundukları yerden bakıp:

- Rasûlullah geldi, diyorlardı. O da Ebu Eyyub'un -Allah ondan râzı olsun- evine yakın bir yerde konaklayıncaya kadar yoluna devam etti."[4]

İmam Ahmed'in, Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- bize rivâyet ettiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Ebu Bekir es-Sıddîk'ı karşılayanlar, Ensar'dan beş yüz kadar kişi idiler. Yanlarına varınca Ensar:

---

[1] Buhârî, "Kitâbu'l-Menâkıbu'l-Ensâr", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbının Medine'ye hicreti babı", 3906 nolu hadisin bir kısmı. 7/239

[2] et-Tabekâtu'l-Kubrâ, I/233

[3] el-Müstedrek, "Kitâbu'l-Hicra","Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbının Medine'ye geldikleri vakitte, Ensâr'ın onları karşılayışları" 3/11

[4] Buhârî, "Kitâbu'l-Menâkıbu'l-Ensâr", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbının Medine'ye hicreti babı", 3911 nolu hadisin bir kısmı. 7/250

"İkiniz de emniyet altında ve size itaat edilenler olarak yürüyünüz" dediler.[1]

Yine İmam Ahmed, Medine halkının, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i nasıl karşıladıklarını Ebu Bekir es-Sıddîk'ın -Allah ondan râzı olsun- diliyle bize şöyle nakletmektedir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- -ben de onunla birlikte- devam ettik. Nihâyet Medine'ye geldik. İnsanlar onu karşıladı. Yola ve damlara çıktılar. Hizmetçiler ve çocuklar yolda hızlıca koşarak:

- Allahu Ekber! Rasûlullah geldi! Muhammed geldi! diyorlardı.

(Ebu Bekir) **dedi ki:**

- Herkes Rasûlullah hangisine misafir olacak diye birbiriyle çekişmeye başladı..." [2]

Enes b. Mâlik -Allah ondan râzı olsun- bu mübârek günde gördüklerini şöyle açıklamaktadır:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Ebu Bekir'in Medine'ye girdikleri günden daha nurlu ve daha güzel hiçbir gün asla görmedim."[3]

Berâ b. Âzib -Allah ondan ve babasından râzı olsun- Medine halkının Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gelişi dolayısıyla duydukları sevinci şöyle dile getirmektedir:

"Medine halkının Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- dolayısıyla duydukları sevinci başka hiçbir sebep dolayısıyla duyduklarını görmedim."[4]

3. Ensar'ın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e arkadaşlık yapmaktan mahrum kalmaktan endişe etmeleri:

Allah -azze ve celle-, Ensar'ı kendi yurtlarında Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e arkadaşlık yapmakla şereflendirdikten sonra, bu büyük nimet ve üstün şereften mahrum kalırlar korkusuyla onu çokça sakınırlardı.

Buna delillerden birisi Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o, Mekke'nin fethini şöyle anlatmaktadır:

---

[1] Bk. el-Fethu'r-Rabbânî li Tertibi Müsnedi'l-İmam Ahmed b. Hanbel, "Kitâbu's-Sîratu'n-Nebeviyye","Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Medine'ye gelişi babı" 155 nolu hadisin bir kısmı. 20/291, Hadisi İmam Buhârî'de et-Tarihu's-Sağir'de rivâyet etmiştir. (Bknz. Fethu'l-Bârî, 7/250

Ahmed el-Benna, İmam Ahmed'in naklettiği rivâyetin senedinin sahih olduğunu belirtmiştir. (Bknz. Bulûğu'l-Emânî, 20/292)

[2] İmam Ahmed.3 nolu hadisin bir kısmı.Ahmed Muhammed Şakir hadisin isnadının sahih olduğunu belirtmiştir. Müsend'in 1/154 dipnotuna bknz.

[3] İmam Ahmed. Bk. el-Fethu'r-Rabbânî li Tertibi Müsnedi'l-İmam Ahmed b. Hanbel, "Kitâbu's-Sîratu'n-Nebeviyye","Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Medine'ye gelişi babı" 152 nolu hadisin bir kısmı. 20/290

[4] Buhârî, "Kitâbu'l-Menâkıbu'l-Ensâr", "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbının Medine'ye hicreti babı", 3925 nolu hadisin bir kısmı. 7/260

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yoluna devam etti ve nihayet Mekke'ye vardı. Zübeyr'i -Allah ondan râzı olsun- ordunun bir tarafına, Halid'i de -Allah ondan râzı olsun- diğer tarafa komutan olarak gönderdi. Ebu Ubeyde'yi -Allah ondan râzı olsun- ise zırhları olmayan birliğe komutan olarak gönderdi. Vâdinin iç tarafına doğru ilerlediler. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de Mekke'de idi.

(Ebu Hureyre devamla) dedi ki:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- baktı ve beni gördü.

- Ebu Hureyre, dedi.

Ben:

- Buyur ey Allah'ın Rasûlü! dedim.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bana, Ensar'dan başka kimse gelmesin, dedi. Sonra da:

- Safa'da sizinle buluşmak üzere (gelin)" diye buyurdu.`

(Ebu Hureyre devamla) dedi ki:

"Biz de yola koyulduk. Bizden birisi, onlardan birisini öldürmek isterse, mutlaka öldürürdü. Onlardan hiçbir kimse bize karşı koyamazdı.

(Ebu Hureyre) dedi ki:

Ebu Süfyan gelip: Ey Allah'ın Rasûlü! Kureyşlilerin hepsinin öldürülmesi mübah görüldü. Artık bugünden sonra Kureyş olmayacaktır.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- daha sonra:

- Kim Ebu Süfyan'ın evine girerse, o emniyettedir, buyurdu.

Ensar birbirlerine dediler ki:

- Artık bu adam kendi şehir halkına acıyıp onları öldürmeyecek, aşiretine (Mekke'ye) dönecek ve onların arasında devamlı kalacaktır (bizi ve Medine'yi terkedecektir).

Ebu Hureyre -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Derken Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e vahiy geldi.Vahiy gelmesi sona erince Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Ey Ensar topluluğu! diye buyurdu.

Onlar:

- Buyur, ey Allah'ın Rasûlü! dediler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Artık bu adam kendi şehir halkına acıyıp onları öldürmeyecek, aşiretine (Mekke'ye) dönecek ve onların arasında devamlı kalacaktır (bizi ve Medine'yi terkedecektir) dediniz.

Ensar: Evet öyle dedik, dediler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Ben gerçekten Allah'ın kulu ve elçisiyim. Allah'a ve yerleşmek için sizin diyârınıza hicret ettim (diyârınızı asla terketmeyeceğim ve Allah Teâlâ için hicret ettiğim yerimden dönmeyeceğim.Aksine ben sizinle birlikte kalacağım.) Ben, ancak sizin yanınızda yaşar ve yine ancak sizin yanınızda ölürüm."

Ensar ağlayarak ona şöyle dediler:

- Allah'a yemin ederiz ki, o sözleri, sadece Allah'ı ve Rasûlünü kaybetmek istemeyişimizden dolayı (seninle arkadaşlık etmek, senden yararlanmak için yanımızda kalman, senden bereket ummak ve bizi dosdoğru yola iletmen için) söyledik.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Şüphesiz ki Allah ve Rasûlü de sizin doğru söylediğinizi bilmekte ve mazeretinizi kabul etmektedir."[1]

İmam Nevevî hadisi açıklarken şunları söylemektedir:

"Onlar, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Mekke halkına karşı şefkatini ve onları öldürmekten uzak durmasını görünce,artık onun tekrar Mekke'de kalacağını ve sürekli orada ikâmet edeceğini, yanlarından ayrılıp Medine'yi terkedeceğini sandılar. Bu ise onlara çok ağır geldi. Allah Teâlâ elçisine vahyetti, o da bu hususu onlara bildirdi ve onlara şu anlamdaki sözler söyledi:

- Ben, Allah için ve sizin diyarınıza orayı vatan edinmek için hicret ettim. Allah Teâlâ için yaptığım hicretimden geri dönmeyeceğim ve orayı terketmeyeceğim. Aksine ben sizinle birlikte kalacağım. Ben, ancak sizin yanınızda yaşayacağım ve ancak sizin yanınızda öleceğim."

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara bu sözleri söyleyince Ensar ağlamaya başladılar ve özür dileyip şöyle dilediler:

"Allah'a yemin olsun ki biz, az önceki sözlerimizi sadece sana olan düşkünlüğümüz, senin arkadaşlığını arzulayışımız ve senden faydalanalım, senden bereket umalım, bizi dosdoğru yola iletesin diye ve yanımızda kalmayı sürdürmen için söyledik.Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

[52:سورة الشورى من الآية]Z > = < ; : 9 ... [

[1] Muslim, "Kitâbu'l-Cihad ve's-Siyer","Mekke'nin fethi babı". 1780 nolu hadisin bir kısmı. 3/1405

"Ve şüphesiz ki sen dosdoğru yola iletirsin."[1]

İşte onların:

- Bizim söylediğimiz sözler, sadece seni sakındığımız ve esirgediğimizdendi, şeklindeki sözlerinin anlamı budur. Yani biz, senin bizden ayrılmanı ve bizden başkalarının arasında kalmanı istemedik, bu hususta kıskandık.

Ağlamalarının sebebi ise; onlara söylediği sözden sevinç duymalarından ve onlar hakkında kendisinden utanılacak şeyin kendisine bildirilmiş olmasından endişe etmelerinden dolayıdır."[2]

4. Sahâbinin cennette Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i görememekten endişe etmesi:

Sevgisinde samimi olan birisini daha görüyoruz. Bu kişi kendisinin ve sevgili Rasûlullah'ın -Rabbimin salât ve selâmı onun üzerine olsun- ölümünü hatırlıyor, kendisi de cennete girecek olsa dahi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diğer peygamberlerle birlikte olacağı için mertebesinin yüksekliği dolayısıyla onun güzel yüzünü cennette görememekten endişe etmektedir.

İmam Taberânî, bu sevenin kıssasını Ebu Bekir es-Sıddîk'in kızı Âişe-i Sıddika'nın -Allah ondan ve babasından râzı olsun- diliyle şöyle rivâyet etmektedir.

"Bir adam, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek: Ey Allah'ın elçisi! dedi. Şüphesiz ki sen, bana kendi canımdan da sevimlisin. Şüphesiz ki sen, bana çocuklarımdan daha sevimlisin. Ben evde bulunurken seni hatırlıyorum, gelip seni göremeden edemiyorum. Benim de öleceğimi, senin de öleceğini hatırlayınca biliyorum ki sen, cennete girdiğinde diğer peygamberlerle birlikte yüksek makamlara yüceltileceksin. Ben ise cennete girersemi, seni göremeyeceğimden endişe ediyorum."

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona cevap vermedi. Nihayet Cebrail -aleyhisselâm- şu âyeti nâzil buyurdu:

U T S R Q P O N M L K J I [

[69: سورة النساء الآية] Z \ [Z Y W V

"Kim, Allah'a ve Rasûle itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberler, sıddıklar, şehidler ve salihlerle birliktedirler. Onlar ne güzel arkadaştırlar."[3]

---

[1] Şûrâ Sûresi: 52

[2] Bk. Nevevî şerhi, 12/128-129.

[3] Nisâ Sûresi: 69

5.Rabîa'nın -Allah ondan râzı olsun- cennette Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile arkadaş olmayı istemesi:

Sevgili Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'e samimi bir şekilde sevgi besleyen Rabia b. Kâ'b el-Eslemî'ye -Allah ondan râzı olsun-, ondan birşeyler isteme fırsatı doğdu. Onun İsteği neydi?

İmam Müslim bize onun kıssasını yine onun dilinden şöyle anlatmaktadır:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte gece kalırdım. Ona abdest suyunu getirir, ihtiyaçlarını karşılardım. Bir gün bana:

- İste, buyurdu.

Ben ona:

- Cennette sana arkadaş olmayı istiyorum, dedim.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Sadece onu mu istiyorsun yoksa başka bir şey de istiyor musun? buyurdu.

Ben de:

- Sadece onu istiyorum, dedim.

Buyurdu ki:

- O halde çokça secde etmekle, bana yardımcı ol (yani sadece benden istemekle olmaz, onu elde edebilmek için çokça secde etmelisin)."[1]

İşte samimi olarak seven bir kimse! Bir şeyler istemek fırsatını yakaladı mı, birincisinde de, ikincisinde de onunla arkadaşlık etmekten başka bir şeyi tercih etmekte tereddüt göstermez. Hatta onun yerine başka bir şey istemek bile onun hatırına bile gelmez.

6. Ensar'ın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i koyun ve deve sürülerine tercih etmeleri:

Böyle bir tercihte bulunmak, sadece Rabîa b. Ka'b el-Eslemî'nin -Allah ondan râzı olsun- istediği bir durum değildi. Aksine Muhammed Mustafa'yı gerçek anlamıyla sevenlerin hepsi böyleydi.Örneğin Huneyn savaşında Ensar,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte olmak ile koyun ve deve sürülerini tercih etmek arasında serbet bırakıldılar. Onlar, insanların dünya metâını alarak evlerine dönmelerine, kendilerinin de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte

---

"Mecmâu'z-Zevâid ve Menbe'u'l-Fevâid", "Kitabu't-Tefsîr, Nisâ Sûresi, 7/7 Hafız Heysemî hadis hakkında şöyle der: "Taberânî, el-Mu'cemu's-Sağîr ile el-Mu'cemu'l-Evsat'ta rivâyet etmiş olup, râvileri Abdullah b. İmran el-Âbidî dışında Sahih'in râvileridirler. O da sika birisidir."

Yine hadisi, İbn-i Mirdeveyh ve Ebu Nuaym de el-Hilye'de ve Dıyâ el-Makdisî, Sıfatu'l-Cenne'de rivâyet etmişlerdir. el-Makdisî: "Senedinde bir beis görmüyorum" demiştir. (Bk. Zâdu'l-Mesir, 2/126'daki dipnot)

[1] Müslim, "Kitâbu's-Salât", "Secdenin fazîleti ve ona teşvik etme babı". Hadis no: 489, I/353

evlerine dönmelerine râzı oldular. Hadis ve siyer kitapları, bu olayı bize detaylı bir şekilde anlatmaktadır.

İmam Buhârî, Abdullah b. Zeyd b. Âsım'dan -Allah ondan râzı olsun- şöyle dediğini rivâyet etmektedir:

"Allah Teâlâ, elçisine -sallallahu aleyhi ve sellem- Huneyn savaşında ganimet ihsan edince onu insanlar arasında kalpleri İslâm'a ısındırılacaklara (Kureyş kabilesinden bazı kimseler,Mekke'nin fethinde İslâm'a giren,fakat îmânları henüz kuvvetlenmeyenlere) **paylaştırdı, Ensar'a bir şey vermedi. İnsanlara isabet eden kendilerine düşmediğinden dolayı içten içe rahatsız oldular. Bu sebeple Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara hitapta bulunarak şöyle buyurdu:**

- Ey Ensar topluluğu! Ben, sizi sapıklık (şirk) **üzere buldum da Allah benim vesilemle size hidâyet** (îmân) **vermedi mi?**

Siz, darmadağınık iken Allah benim vesilemle kalplerinizi birbirinize kaynaştırmadı mı?

Siz, fakirler ve yoksullar iken Allah benimle sizi zengin kılmadı mı?

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- her ne dediyse onlar da:

- Allah ve Rasûlünün üzerimizdeki minneti çok daha fazladır[1] dediler.

Bu sefer şöyle buyurdu:

- İsteseydiniz sen bize şöyle şöyle geldin diyebilirdiniz. (Bize, insanlar seni yalanlanmış bir halde geldin, biz ise seni tasdik ettik. Bize yüzüstü bırakılmış bir halde geldin, biz ise sana yardım ettik. Bize memleketinden kovulmuş bir halde geldin, biz ise seni barındırdık. Bize fakir bir halde geldin, biz ise seni teselli ettik diyebilirdiniz.)**"[2]**

- İnsanlar koyun ve develeri[3] alıp giderlerken siz de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte evlerinize geri dönmeye râzı olmaz mısınız?

- Eğer hicret olmasaydı, ben Ensar'dan bir kişi olurdum. Eğer insanlar bir vâdi veya yoldan gidecek olsalardı, elbette ki ben de Ensar'ın gittiği vâdi ve yoldan giderdim. Ensar, bir elbisenin astarı gibidirler, diğer insanlar ise elbisenin dışı gibidirler.[4] Siz, benden sonra bencillikle karşılaşacaksınız.[1] Havz'ın etrafında benimle karşılaşıncaya kadar sabredin."[2]

---

[1] Ebu Saîd'in -Allah ondan râzı olsun- rivâyetinde: Ey Allah'ın Rasûlü! Sana ne şekilde cevap verelim!? Gerçek şu ki lütuf ve minnet Allah ve Rasûlü'nündür, dediler. (Fethu'l-Bârî, 8/50)

[2] İmam Ahmed'in zikrettiği Enes'in -Allah ondan râzı olsun- rivâyetinde şöyle denilmektedir: "Bize korku içinde geldin, biz ise sana güvence verdik. Sen bize kovulmuş bir halde geldin, seni barındırdık. Bize yüzüstü bırakılmış bir halde geldin, biz ise sana yardımcı olduk, demeyecek misiniz? Onlar: "Aksine, Allah'ın lütuf ve minneti bizedir, dediler." (a.g.e., 8/ 51) Hâfız İbn-i Hacer, hadisin isnadı sahihtir, demiştir.

[3] Zühri'nin rivâyetinde: "İnsanların malları alıp gitmeleri..." şeklindedir.

[4] Bu tabir, onların Peygamberimize aşırı derecede yakınlığını anlatmak üzere yapılmış bir benzetmedir. Aynı şekilde onların özel sırlarını verdiği özel adamları olduğunu ve onların diğerlerine göre ona daha yakın olduklarını da anlatmaktadır. (a.g.e., 8/ 52)

Ebu Saîd'in -Allah ondan râzı olsun- hadisinde şu fazlalık vardır:

"Allah'ım Ensar'a, Ensar'ın oğullarına, Ensar'ın oğullarının oğullarına merhamet et."

Ebu Saîd dedi ki:

"Ensar, sakalları ıslanıncaya kadar ağladılar ve: Rasûlullah'ın taksim ve pay ettiğine râzıyız, dediler.[3]

İmam İbn-i Kayyim der ki:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara yaptığı uygulamada farkına varamadıkları hikmeti onlara açıklayınca ona itaat ederek sözlerinden geri döndüler ve en büyük ganimetin onların paylarına düşen Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte geri dönmek olduğunu gördüler. Böylelikle koyun, deve, kadın ve çocuk esirler almamak karşılığında elde ettikleri pek büyük mükâfat ve hayatta da, ölümünden sonra da Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in komşuluğuna nâil olarak teselli buldular."[4]

7. Ömer el-Fâruk'un, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yakınında defnedilmeyi istemesi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven başka birisini görüyoruz ki bu, Ömer b. Hattâb'dır -Allah ondan râzı olsun-. O, fâni dünyadan, kalıcı yurt olan âhirete göç ederken onun için en önemli olan şey, Muhammed Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yakınına defnedilmektir.

İmam Buhârî'nin, Amr b. Meymûn'dan naklettiğine göre Ömer b.Hattâb -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"Ey Ömer'in oğlu Abdullah! Mü'minlerin annesi Âişe'ye koş git ve Ömer'in sana selâmı var, de, fakat mü'minlerin emiri deme. Çünkü bugün ben mü'minlerin emiri değilim ve de ki:

- Ömer b. Hattâb iki arkadaşı (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Ebu Bekir) ile birlikte defnedilmek için izin istiyor."

Abdullah selâm verdi, izin istedi, sonra da Âişe'nin -Allah ondan râzı olsun- huzuruna girdiğinde onu oturmuş ağlıyor buldu. Ona dedi ki:

- Ömer b. Hattâb'ın sana selâmı var. İki arkadaşıyla birlikte defnedilmek için senden izin istiyor."

Âişe -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

---

[1] Tabir,ortak olan bir şeyin diğer ortaklar dışarıda tutularak tek bir kişiye münhasır kalınması anlamındadır.(a.g.e., 8/52)

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî","Tâif Savaşı, Hicretin 8. yılının Şevvâl ayında meydana gelmiştir babı", Hadis no: 4330, 8/47

[3] Fethu'l-Bârî, 8/52

[4] Fethu'l-Bârî, 8/49

- Ben onu kendim için istiyordum. Fakat andolsun ki, bugün onu kendime tercih edeceğim.

Abdullah geri dönünce:

- İşte Ömer'in oğlu Abdullah geldi, dediler.

Ömer:

- Beni ayağa kaldırın, dedi.

Bir adam onu kendisine yaslayarak kaldırdı.

Ömer:

- Ne haber? diye sordu.

Abdullah:

- Arzu ettiğin oldu ey mü'minlerin emiri, sana izin verdi, diye cevap verdi.

Ömer şöyle dedi:

- Allah'a hamdolsun. Benim için bundan daha önemli bir şey yoktu. Benim işim bitince beni taşıyıp götür.Sonra Âişe'ye selâm ver ve de ki: Ömer b. Hattâb izin istiyor. Şayet benim için izin verirse, beni oraya koyun. Eğer beni kabul etmezse, siz de beni müslümanların kabristanına geri götürün."[1]

8. Ebu Bekir'in, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ayrılma vaktinin yaklaştığını anlayınca ağlaması:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven Ebu Bekir es-Sıddîk'ın -Allah ondan râzı olsun- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sözlerinden artık ecelinin yaklaştığı sonucunu çıkarınca kendisini tutamayarak ağlamaya başladığını görüyoruz.

İmam Buhârî onun bu kıssasını Ebu Saîd el-Hudrî'nin -Allah ondan râzı olsun- dilinden bize şöyle anlatır:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- insanlara bir konuşma yaptı ve şöyle dedi:

- Allah bir kulunu dünya ile nezdindekiler arasından birisini tercih etmekte serbest bıraktı.O kul da Allah'ın nezdinde bulunanları seçti.

(Ebu Said) dedi ki:

Bunun üzerine Ebu Bekir -Allah ondan râzı olsun- ağlamaya başladı. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in tercih etmekte serbest bırakılan bir kula dâir haber vermesinden dolayı onun ağlamasına hayret ettik. Meğer seçmekte

[1] Buhârî, "Kitâbu Fedâili's-Sahâbe", "Bey'at ve Osman b. Affan'da ittifak olayı babı" (bu babta Ömer b. Hattâb'ın öldürülüşü vardır). 3700 nolu hadisin bir kısmıdır. 7/ 60-61

serbest bırakılan kişi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Ebu Bekir -Allah ondan râzı olsun- de bizim en bilgilimiz imiş."[1]

Muâviye b. Ebî Süfyan'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyetinde ise şöyle demektedir:

"Bunu Ebu Bekir'den -Allah ondan râzı olsun- başkası anlamadı. Bunun üzerine ağladı ve:

- Babalarımız, annelerimiz, evlatlarımız sana fedâ olsun dedi."[2]

9. Ebu Bekir Es-Sıddîk'ın -Allah ondan râzı olsun-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i vefâtından sonra hatırladığı zaman ağlaması:

Yine, Ebu Bekir es-Sıddîk'ı -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i Rabbinin rahmetine intikal etmesinden sonra bile onu hatırladıkça ağladığını görüyoruz. Bunun delillerinden birisi, İmam Ahmed'in, Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiğine göre o şöyle demiştir:

"Ben, Ebu Bekir es-Sıddîk'ı bu minberin üzerinde şöyle derken işittim:

- Ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i geçen sene bugün gibi... işittim dedi, sonra gözleri yaşardı ve ağlamaya başladı. Daha sonra şöyle dedi: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

- İhlâs (tevhid) sözünden sonra size âfiyet gibi bir şey verilmemiştir. Bu sebeple Allah'tan âfiyeti dileyin."[3]

Bir başka rivâyette şöyle denilmektedir:

"Gözyaşları onu üç defa konuşturtmadı. Sonra dedi ki... diye hadisin geri kalan bölümünü zikretti."[4]

10. Ebu Bekir'in, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e çabuk kavuşmaya çalışması:

Buna delalet eden hususlardan birisi İmam Ahmed'in, Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiğine göre, o şöyle demiştir:

"Ebu Bekir'in -Allah ondan râzı olsun- vefâtı yaklaştığında:

---

[1] Buhârî, "Kitâbu Fedâili'-Sahâbe","Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: "Ebu Bekir'in kapısından başka diğer bütün kapıları kapatın", sözü babı". 3654 nolu hadisin bir kısmı. 7/12

[2] Bk. Mecma'u'z-Zevâid ve Menbe'u'l-Fevâid, "Kitâbu'l-Menâkıb","Ebu Bekir es-Sıddîk hakkında gelen şeyler babı". 9/42 Hâfız Heysemî hadis hakkında şöyle demiştir: "Senedi hasendir". (a.g.e. 9/43)

[3] Müsned, Hadis no: 10, I/158-159, Ahmed Muhammed Şakir hadisin senedinin sahih olduğunu belirtmiştir. (Bk. Müsned, I/158'deki dipnot)

[4] A.g.e., Hadis no: 44, I, 173; Ahmed Muhammed Şakir senedinin sahih olduğunu belirtmektedir. (Bk. Müsned, I/173'deki dipnot)

- Bugün ne günüdür? diye sordu. Orada bulunanlar:

- Pazartesi günü dediler.

Bunun üzerine şöyle dedi:

- Eğer bu gece ölürsem beni yarına bekletmeyin.Şüphesiz ki benim en sevdiğim gün ve gece, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e en yakın olacağım gün ve gecedir."[1]

Allahu Ekber! Gün ve gecelerin en sevimli olanı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e yakınlığına göre takdir ediliyor.

İşte Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak sevenlerin sevgilerinde, onu görmeye özlem duymalarında, ona arkadaşlık etmeye çalışmalarında, ona bakmaktan dolayı mutluluk duymalarında, onunla birlikte olmaktan dolayı sevinmelerinde, onun arkadaşlığını her şeye tercih etmelerinde, onu kaybetmekten endişe etmelerinde ve ondan ayrılmaktan dolayı ağlamalarında böyle idi iseler, ya biz nasılız?

Biz başka şeyleri sevip bu sevgiyi başka şeylerle değişmedik mi?

Çoğumuz, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevme iddiâsına rağmen, bu başka şeyleri görmek ya da dinlemek için pek çok mal ve vakti fedâ edebilmekte, takip etmek uğruna Allah Teâlâ'nın ve insanların birçok hakkını zâyi etmekte, bunları görmekten dolayı sevinmekte ve bunlardan pek az bir şeyi dahi kaçıracak olurlarsa, üzülüp kederlenmektedir. Onlar, sevdiklerinin bir kısmının yerin dibine geçirilmeye, bir kısmının da domuzlara ve maymunlara dönüştürülmeye sebep olabileceğini unuttular yahut unutmuş gibi görünüyorlar. Nitekim hevâdan konuşmayan Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle haber vermiştir.

İmam İbn-i Mâce, Ebu Mâlik el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiğine göre, o şöyle demiştir:

((لَيَشْرَبَنَّ نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي الْخَمْرَ يُسَمُّونَهَا بِغَيْرِ اسْمِهَا، يُعْزَفُ عَلَى رُءُوسِهِمْ بِالْمَعَازِفِ وَالْمُغَنِّيَاتِ، يَخْسِفُ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ وَيَجْعَلُ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ.)) [رواه ابن ماجه]

"Şüphesiz ümmetimden birtakım insanlar içki içecekler ve ona kendi isminden başka isimler verecekler. Başlarının üzerinde çalgı âletleri çalınacak ve kadın şarkıcılar oynayacaklardır. Allah onları yerin dibine geçirecek ve onlardan bazılarını maymunlar ve domuzlar haline çevirecektir."[2]

---

[1] Müsned, 45 nolu hadisin bir kısmı.1/173. Ahmed Muhammed Şakir hadisin senedinin sahih olduğunu belirtmiştir.(Bk.Müsned,I/173'deki dipnot)

[2] Sahihu Sünen-i İbn-i Mâce, "Kitâbu'l-Fiten","Allah'ın Cezâları babı" Hadis no: 3247, 2/371

Bizim durumumuz böyle iken, **"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bize bütün insanlardan ve her şeyden daha çok sevimlidir"** dememiz doğru kabul edilebilir mi?

Veya gizli ve âşikar olanı bilen Allah Teâlâ nezdinde bu söz bize bir fayda sağlayabilir mi?

2. MESELE

PEYGAMBER -SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM-'İ SEVMENİN İKİNCİ BELİRTİSİ:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- uğruna canını ve malını fedâ etmek:

Samimi olarak seven birisi, sevdiği uğrunda rahatını, canını ve sahip olduğu şeyleri, fedâ etme imkânını bulacağı fırsatı elbette büyük bir özlem ve istekle bekler.Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimiyetle seven ashâb-ı kiram onun uğrunda fedakârlık örneklerinin en göz kamaştırıcısını vermişlerdir. Onlardan sonra gelenler arasından onu sevenler de kalplerinde o büyük mutluluğu ve çok değerli arzuyu elde edemediklerinden dolayı anlatılamayacak ölçüde bir hasret hissederler.

Aşağıda fedakârlığın, sevgi ve bağlılığın, îmân ve ihlâsın gerçekten insanı şereflendiren bazı tavır ve tutumlarını zikredeceğim. Âlemlerin Rabbinin sevgilisi, kendi sevgililerine duydukları sevgilerinde samimi olan o hayırlı insanlara âit tavırlardır. Bunlar:

1. Ebu Bekir Es-Sıddîk'ın -Allah ondan râzı olsun-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için endişe edip ağlaması

Sürâka b. Mâlik, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Ebu Bekir es-Sıddîk'a hicret yolculuğu sırasında yetişiyor. Onlara yaklaştığında, Ebu Bekir es-Sıddîk paniğe kapılıp, kendisi için değil, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için endişe ettiği için ağlıyordu.

İmam Ahmed bu olayı, bize Berâ b. Âzib'den -Allah ondan râzı olsun- şöyle nakletmektedir:

"Ebu Bekr -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Kureyş bizi arayıp dururken biz yola koyulduk. Bize sadece atı üzerindeki Sürâka b. Mâlik b. Cu'şum yetişebildi.

Ben:

- Ey Allah'ın Rasûlü! İşte bizi takip eden bu adam bize yetişti, dedim.

O:

- Üzülme! Şüphesiz Allah bizimle beraberdir, diye buyurdu.

Nihayet bize yaklaştı, bizimle onun arasında bir veya iki veyahut üç mızrak boyu bir uzaklık kaldı.

Ben:

- Ey Allah'ın Rasûlü! İşte bizi takip eden bu adam bize yetişti, dedim ve ağlamaya başladım.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Niye ağlıyorsun? diye sordu.

Ben:

- Allah'a yemin ederim ki kendim için ağlamıyorum, senin için ağlıyorum, dedim.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Surâka'ya bedduâ ederek:

- Allah'ım! Dilediğin şekilde onun şerrini bizden uzaklaştır, diye yalvardı.

Bunun üzerine atının ayakları sert bir arazide karnına kadar gömüldü, deyip, hadisin geri kalan bölümlerini zikretti."[1]

2. Mikdad b. El-Esved'in -Allah ondan râzı olsun- savaş alanında Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanında durmaya hazır olması:

Sevgisinde samimi bir diğer kişiyi görüyoruz.Bu da savaş alanında Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte yanyana durmak için tam anlamıyla hazır olduğunu belirtmektedir.

İmam Buhârî onun başından geçen bu olayı, Abdullah b. Mesud'dan -Allah ondan râzı olsun- bize şöyle anlatmaktadır.

"Abdullah -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Ben, Mikdad b. el-Esved'in -Allah ondan râzı olsun- bir olayına şâhit oldum. Böyle bir konumda olmak, benim için dünyadaki her şeyden daha sevimlidir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- müşriklere bedduâ ederken Mikdad geldi ve şöyle dedi:

Biz, Musa -aleyhisselâm-'ın kavminin dediği gibi: Sen ve Rabbin gidin ve savaşın, demeyiz. Fakat biz, senin sağında, solunda, önünde, arkanda savaşırız.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yüzünün aydınlandığını ve bundan dolayı sevindiğini gördüm. Abdullah onun söylediği sözleri kastetmektedir.[2]

Bu rivâyette Mikdad'ın -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için kendisini fedâ etmeye hazır olmasının yanında Abdullah b.

---

[1] Müsned, 3, I/155 nolu hadisin bir kısmı.Ahmed Muhammed Şakir senedinin sahih olduğunu belirtmiştir. (Bk. Müsned, I/154'deki dipnot)

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî", "Enfal Sûresi: 9-13 âyetlerinin tefsiri babı" Hadis no: 3952, 7/287

Mesud'un -Allah ondan râzı olsun- böyle şerefli bir konumda olma arzu ve isteğini de görüyoruz. Bu da onun şu ifâdelerinde ortaya çıkmaktadır:

"Ben Mikdad b.el-Esved'in -Allah ondan râzı olsun- bir olayına şâhit oldum. Böyle bir konumda olmak, benim için dünyadaki her şeyden daha sevimlidir."

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- bunu açıklarken şöyle der:

"Eğer bu sözü söyleyen kimse, böyle bir konum ile bunun karşılığında ne olursa olsun birtakım şeyler elde etmek arasında tercihte serbest bırakılmış olsaydı, elbetteki böyle bir konumda olmak, onun için daha sevimli olurdu."[1]

3. Ensardan onbir kişi ile Talha'nın -Allah ondan râzı olsun- Allah Rasûlü için kendilerini fedâ etmeleri:

Uhud savaşında bazı okçular hata ederek yerlerini bırakırlar. Halid b. el-Velid komutasında Kureyş ordusundan bir birlik müslümanların arkasından dolanıp gelirler. Bunun sonucunda müslümanların saflarında gedikler ve çalkantılar ortaya çıkar. Öyle bir an gelir ki, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanında sadece oniki kişi kalır. Müşrikler de Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e ve bu oniki kişiye yetişirler.

Peki, sevgili Peygamberi samimiyetle seven bu hayırlı insanlar, sevdikleri o zatı savunmak için neler yaptılar? Bunun için İmam Nesâî'nin, Câbir b.Abdullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu rivâyeti hep birlikte okuyalım:

"Uhud gününde insanlar gerisin geriye kaçınca Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bir kenarda Ensar'dan oniki kişi ile birlikte bulunuyordu. Aralarında Talha b. Ubeydullah da -Allah ondan râzı olsun- vardı. Müşrikler onlara yetiştiler. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara doğru dönüp:

- Bunlara karşı kim bizi savunacak? diye sordu.

Talha: Ben, diye cevap verdi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem "Olduğun yerde kal" diye buyurdu.

Bu sefer Ensar'dan bir adam:

Ben, ey Allah'ın Rasûlü, dedi. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Sen (çık), diye buyurdu.

Öldürülünceye kadar çarpıştı. Sonra yine müşriklerin yaklaştıklarını gördü ve:

- Bunlara karşı kim bizi savunacak? diye sordu.

Talha yine: Ben, dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

---

[1] Fethu'l-Bârî, 7/287

- Yerinde kal, diye buyurdu. Bu sefer Ensar'dan bir başka adam: Ben dedi. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Sen (çık), diye buyurdu. O da öldürülünceye kadar çarpıştı.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu sözleri söyleyip durdu, yine onların karşısına Ensar'dan bir adam çıkıyor ve öldürülünceye kadar kendisinden öncekinin çarpışması gibi çarpışıyordu. Nihayet Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Talha b. Ubeydullah -Allah ondan râzı olsun- başbaşa kaldılar. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bunlara karşı kim çıkar? diye sordu.

Talha: Ben dedi.

Talha onbir kişinin çarpıştığı şekilde çarpıştı.Nihayet eli isâbet aldı, parmakları koptu ve:

-Ah, dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Eğer Bismillah demiş olsaydın, insanlar sana bakıp dururken melekler seni yukarı doğru yükselteceklerdi, diye buyurdu. Daha sonra yüce Allah müşrikleri geri püskürttü."[1]

Allahu Ekber!Peygamberi seven onbir kişi,âlemlerin Rabbinin de, kendilerinin de sevgilisi uğrunda canlarını fedâ ediyorlar. Onikinci kişi de Talha b. Ubeydullah -Allah hepsinden razı olsun- Peygamberi savunması pek kolay olmuyor.Onbir kişinin çarpışması gibi çarpıştı. Bunun neticesinde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i koruduğu eli çolak kaldı.

İmam Buhârî'nin rivâyetine göre Kays şöyle demiştir:

"Ben, Talha'nın Uhud günü Peygamberimizi onunla koruduğu çolak elini gördüm."[2]

Muhammed'in Rabbine yemin olsun ki, Allah Teâlâ'nın en sevgili ve yaratılmışların en mukaddesini savunurken çolak kalan bu el, ne kadar mutlu, ne kadar temizdir! Bu elin sahibi ne kadar bahtiyardır!

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i savunurken etkilenen ve çolak kalan sadece eli değildi. Vücudunun her tarafı yara almıştı. Bedeninde yetmişe yakın yara vardı.

---

[1] Sahihu Süneni'n-Nesâî,"Kitâbu'l-Cihad","Düşmanın darbesiyle yarala-nan kimsenin ne diyeceği babı". Hadis no: 2951, 2/661. Albânî der ki: Hadis: "Parmakları kesildi" ifâdesi ile önceki ifâdeden dolayı hasen olabilir. Hadis Müslim'in şartına göre uygundur. (a.g.e. 2/661) Hâfız Zehebi de hadis hakkında şöyle demiştir: "Râvileri sikadırlar." (Siyeru A'lâmi'n-Nubelâ, 1/27)

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî","Âl-i İmrân Sûresi: 122. âyetin tefsiri babı". Hadis no: 4063, 7/359

İmam Ebu Davud et-Tayâlisî, Âişe'den, o da Ebu Bekir es-Sıddîk'tan -Allah ikisinden de râzı olsun- şöyle dediğini rivâyet etmektedir:

"Daha sonra yerdeki çukurlardan birisinde bulunan Talha'nın yanına gittik. Mızrak, ok ve kılıç darbelerinin açtığı yetmiş küsur yahut biraz az veya biraz daha fazla yara aldığını gördük."[1]

Ebu Bekir es-Sıddîk -Allah ondan râzı olsun- Uhud gününü hatırladığında ağlar, sonra şöyle derdi:

"O günün hepsi, Talha'nın günü idi."[2]

Allah Teâlâ ondan, Ebu Bekir es-Sıddîk'tan ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven herkesten razı olsun.

4. Ebu Talha'nın göğsünü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in göğsüne sper etmesi:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven bir başkasının göğsünü, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in göğsüne siper ettiğini görüyoruz. Oklar gelip, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in göğsüne isâbet edecek yerde, ona isabet ediyordu. Bu olay da Uhud savaşında olmuştu.

Buhârî ve Müslim, Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- şöyle dediğini rivâayet etmektedirler:

"Uhud savaşında bulunanların bir kısmı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanından uzaklaşıp, geri çekildiler. Ebu Talha ise, bir kalkan ile Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i koruyordu.

(Enes devamla) dedi ki:

Ebu Talha -Allah ondan râzı olsun- oldukça güzel ok atan birisi idi. O gün elinde iki ya da üç yay kırdı.

Birisi yanından bir ok torbası ile geçiyor ve ona:

- Ebu Talha'nın önüne bu okları saç, diyordu.

(Enes devamla) dedi ki:

Allah'ın Peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem- ise yüksekten savaşçılara bakarken, Ebu Talha şöyle diyordu:

- Ey Allah'ın Peygamberi! Annem-babam sana fedâ olsun. Sen bakma. Bunların attıkları bir ok sana isâbet etmesin. Nefsim sana fedâ olsun." [1]

---

[1] Minhatu'l-Ma'bud fi Tertibi Müsnedi't-Tayâlisî Ebî Davud, "Kitâbu's-Sîrati'n-Nebeviyye"," Uhud Savaşında gelen şey babı". 2346 nolu hadisin bir kısmı.2/99. Ayrıca bk. Fethu'l-Bârî, 7/82-83

[2] Bk. Minhatu'l-Ma'bud, 2/99

Allahu Ekber! Seven neler yapar, neleri temenni eder ve neler ister?

Büyük âlim Aynî, Ebu Talha'nın: **"Nefsim sana fedâ olsun"** sözünü açıklarken şöyle der:

"İşte benim göğsüm, senin göğsünün önündedir. Yani ben, senin önünde öyle duruyorum ki, eğer ok gelecek olursa, benim göğsüme isâbet eder, senin göğsüne isâbet etmez."[2]

Değerli âlim Muhammed Fuad Abdulbâkî der ki:

"Cümle, bir duâ cümlesidir. Yani; Allah benim göğsümü oklara daha yakın kılsın da oklar senin göğsüne değil de, benim göğsüme isâbet etsinler."[3] demektir.

5. Ebu Dücâne'nin -Allah ondan râzı olsun-,Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için kendisini kalkan yapması:

İbn-i İshak, bize samimi olarak seven başka birisini şu sözüyle rivâyet etmektedir:

"Ebu Dücâne, vücudunu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e kalkan yaptı. O, Rasûlullah'ın üzerine kapanmış bir halde dururken oklar onun sırtına düşüyordu.Öyle ki sırtına isâbet eden oklar bir hayli çoğalmıştı."[4]

Bir başka rivâyette şöyle denilmektedir:

"(Oklar onun sırtına isâbet ederken) **o hareket etmiyordu."[5]**

Allahu Ekber! Ebu Dücâne'yi -Allah ondan râzı olsun- kendisini Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için kalkan yapmasına, onun üzerine kapanmasına ve sırtına isâbet eden oklara hareket etmeksizin katlanmasına iten sebep nedir?

Şüphesiz ki bu, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e karşı duyulan samimi bir sevgi ve o sevgili uğruna canını fedâ etmek için duyulan şiddetli bir arzudur.

---

[1] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî","Âl-i İmrân Sûresi: 122. âyetin tefsiri babı". Hadis no:4064,7/36,Müslim, (Kitâbu'l-Cihad ve's-Siyer", "Kadınların erkekler birlikte savaşması babı". Hadis no: 1811, 3/1443, lafız Müslim'e âittir.

[2] Umdetu'l-Kârî, 16/274

[3] Müslim, 3/1443'deki dipnot

[4] İbn-i Hişam, es-Siyretu'n-Nebeviyye, 3/30; Ayrıca bk. İbn-i Hibban el-Bustî, es-Siyretu'n-Nebeviyye, s.224; Zehebî,Tarihu'l-İslam (Meğâzî), s.174-175

[5] İbn-i Hazm, Cevâmiu's-Sîre, s. 162; Ayrıca bk. Zâdu'l-Meâd, 3/197

6. Ensar'dan birisinin Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- için kendisini feda ederek, yanağı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ayağı üzerindeyken ölmesi:

Siyer ve tarih kitapları, bize Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi bir şekilde seven ve O'nu savunarak kendisini fedâ eden başka bir isimden söz etmektedir.Bu sahâbî, bu dünyadan göç etme vakti geldiği zaman yanağı Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ayağı üzerindeydi.Bu olay da yine Uhud savaşında olmuştur.

İbn-i İshak der ki:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- etrafı müşrikler tarafından kuşatılınca:

- Bize canını satacak kimse var mı? diye sordu.

Ziyad b. es-Seken -Allah ondan râzı olsun- Ensar'dan beş kişi ile birlikte ayağa kalktı. (Bazıları onun Umâre b. Yezid b. es-Seken olduğunu söylerler.)

Bu beş kişi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in önünde birer birer savaştılar ve onun uğrunda öldürüldüler. Nihâyet onların sonuncusu Ziyad ya da Umâre idi. O da oldukça ağır yaralar alıncaya kadar çarpıştı.Daha sonra müslümanlardan bir kesim geldi, müşrikleri onun etrafından uzaklaştırdılar. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Onu bana yaklaştırın! diye buyurdu. Bunun üzerine onu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e yaklaştırdılar. Ayağını başının altına yastık gibi koydu.

- Yanağı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ayağı üzerinde olduğu halde vefât etti."[1]

Allahu Ekber! Ne kadar hoş, ne kadar tatlı bir ölüm.

7. Sa'd b. er-Rabi' -Allah ondan râzı olsun-, ruhunu teslim ederken Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in selâmette olmasına önem vermesi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi bir şekilde seven Uhud savaşında yaralanan sahâbeden başka birisini görüyoruz. Üzerinden mızrak, kılıç ve ok darbelerinden yetmiş küsur yarası var. Bu dünya ve bu dünyadaki âile, mal ve metâdan ayrılışı için sadece birkaç dakikası var.

Peki o neyi düşünüyordu?

---

[1] İbn-i Hişam, es-Sîretu'n-Nebeviyye, 3/29; Ayrıca bk. İbn-i Hibban, a.g.e., s. 223-224; Zehebî, Tarihu'l-İslam (Meğâzî), s.174

Kendisini meşgul eden şey ne idi?

Bu hususta İmam Hâkim'in Zeyd b. Sâbit'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği olayı birlikte okuyalım:

"Uhud günü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- beni Sa'd b. er-Rabi'i aramak için gönderdi ve bana buyurdu ki:

- Şayet onu görürsen, benden ona selâm söyle ve ona de ki: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sana kendini nasıl buluyorsun, diye soruyor."

Zeyd der ki:

Ölüler arasında dolaşmaya başladım.Son nefesini vermek üzereydi. Üzerinde mızrak, kılıç ve ok darbelerinden yetmiş küsur yarası vardı. Ona:

- Ey Sa'd! Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sana selâmı var ve sana: Kendini nasıl buluyorsun, bana bildir, diyor.

Sa'd dedi ki:

- Rasûlullah'a ve sana selâm olsun. Ona de ki: Ben, şu anda cennetin kokusunu alıyorum. Kavmim Ensar'a da de ki: Siz de gözünüzü kırpacak kadar bir güç varken Rasûlullah'a bir zarar isâbet ederse, Allah nezdinde hiçbir mazeretiniz kabul edilmez.

Zeyd b. Sâbit der ki:

Ve ruhunu teslim etti. Allah'ın rahmeti üzerine olsun."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi bir şekilde seven bu sahâbî hayatının son anlarında neler düşündü?

Aklını meşgul eden ne idi?

Kavmiyle vedâlaşırken dünyadan, dünyadaki âile, evlâtlar ve metâdan ayrılırken kavmine ne tavsiyede bulundu?

Onun aklını meşgul eden şey, kendisinin ve âlemlerin Rabbinin sevgilisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in selâmeti idi. Kavmine yaptığı vasiyet: Herkesin kendisini Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e feda etmesi idi.

Ya biz öyle miyiz?

Biz neyi düşünüyoruz?

Çoğumuzun aklını meşgul eden şey nedir?

---

[1] Müstedrek, "Kitâbu Ma'rifetu's-Sahâbe","Sa'd b. er-Rabî'in -Allah ondan râzı olsun- Menkıbeleri". 3/201. İmam Hakim hadis hakkında şöyle demiştir:Bu hadis, senedi sahih olmakla birlikte Buhârî ve Muslim tarafından rivâyet edilmemiştir."Müstedrek, 3/201. Zehebi de bu hususta ona muvafakat etmiştir. (Bk. et-Telhis, 3/201)

İmam Mâlik de Muvatta (2/465-466)'da buna yakın, İmam İbn-i İshak (Bk. İbn-i Hişam, es-Sîretu'n-Nebeviyye, 3/38-39) rivâyet etmektedir. Bu rivayet hakkında Dr. Ekrem Ziya el-Umerî (es-Sîretu'n-Nebeviyye's-Sahiha, 2/386'da): "İbn İshak'ın, râvileri sika olan bir sened ile naklettiği rivâyetten" demektedir. "Mecmau'l-Bahreyn", 2/239; Şerhu'l-Mevâhib, 2/44'e istinaden

Biz, arkadaşlarımızdan birisini doğu veya batıya gitmek için uğurlarken birbirimize neyi tavsiye ediyoruz?

Bunu açıkça ifâde etmek, belki İslâm'a mensup olan bir kişiye yakışmayabilir.

8. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bineğinden düşmesin diye onu korumak için Ebu Katâde'nin -Allah ondan râzı olsun- gece boyunca onun yanında yürümesi:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e duyulan sevginin ikinci alâmeti ile ilgili açıklamalarımı, samimi olarak ona sevgi besleyen başka birisinin olayını anlatarak son vermek istiyorum. Bu kişi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in rahatı ve selâmetine önem verirdi. Uyuklamanın etkisi ile yana kayınca bineğinden düşmemesi için onu korumak amacıyla gece boyunca onunla birlikte yol aldı.

İmam Müslim'in rivâyet ettiğine göre, Ebu Katâde -Allah ondan râzı olsun- şöyle der:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bize hitâben şöyle buyurdu: Siz, bu akşam ve geceniz boyunca yol alırsanız inşaallah yarın suya ulaşırsınız."

İnsanlar da birbirine bakmaksızın yollarına koyuldular.

Ebu Katâde der ki:

"Nihayet Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- gece yarısına kadar yoluna devam etti. Ben de onun yanında bulunuyordum. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- uyukladı. Bineğinden yana sarktı, ben de gidip onu uyandırmadan bineği üzerinde doğruluncaya kadar (bana yaslanması için) ona destek verdim. Sonra yine yola koyuldu ve nihayet gecenin büyük bir bölümü geçmişken yine bineğinden yana sarktı. Ben tekrar gidip onu uyandırmadan bineği üzerinde doğrulun-caya kadar (bana yaslanması için) ona destek verdim."

Ebu Katâde devamla der ki:

"Sonra yine yoluna devam etti. Nihayet seher vaktinin son anlarında bundan önceki iki sarkmasından daha aşırı bir şekilde sarktı.Az kalsın düşecekti.Tekrar gittim ve ona destek verdim. Başını kaldırarak: Bu kim? diye sordu.

Ben:

- Ebu Katâde, dedim.

- Bu şekilde benim yanımda ne zamandan beri yürüyorsun? diye sordu.

Ben:

- Geceden beri hep bu şekilde yürüyorum, dedim.

O da:

- Peygamberini koruduğun için Allah da seni korusun, diye buyurdu."[1]

Subhanallah! Ebu Katâde -Allah ondan râzı olsun-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in aynı anda selâmette olmasına ve rahatına ne kadar düşkündü! Onu korumak için bütün gece gözünü ondan ayırmayarak yoluna devam etti. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- her defasında uyuklamanın etkisiyle devesi üzerinde yana yattıkça, onun altında, binanın altındaki destek gibi ona destek veriyordu.Fakat o, bununla birlikte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in rahatına düşkün olduğundan onu uyandırmıyordu. Allah ondan râzı olsun, o da Allah'ın rızâsıyla hoşnut olsun.

---

[1] Muslim, "Kitâbu'l-Mesâcid ve Mevâdiu's-Salat","Kazaya kalan namazı kılma ve namazın kazasını bir an önce yerine getirmenin müstehap oluşu babı". 681 nolu hadisin bir kısmı. 1/472

3. MESELE

PEYGAMBER -SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM-'İ SEVMENİN ÜÇÜNCÜ BELİRTİSİ:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emirlerine uymak ve yasaklarından kaçınmak:

Seven kimsenin, sevdiği kimseye itaatkâr olduğu konusunda iki kişi arasında görüş ayrılığı yoktur. Seven kimse, sevdiği kimsenin hoşlandığı şeyleri yapmaya ve hoşlanmadığı şeylerden de uzak durmaya gayret eder. Bunu yaparken de anlatılamayacak kadar bir lezzet, büyük bir tat alır.

Aynı şekilde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i seven kimse de bütün gayretiyle ona uymaya çalışır, emirlerini hemen yerine getirmeye koşar, yasaklarından uzaklaşmak için acele eder. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi bir şekilde seven o hayırlı ashâbının bu konuda mükemmel tutumları vardır.

Aşağıda Allah Teâlâ'nın lütfuyla bunların bazısını zikredeceğim:

1. Ensar'dan bir kesimin, rükû halinde iken yüzlerini Kâbe'ye doğru dönmekte acele etmeleri:

İmam Buhârî'nin Berâ b. Âzib'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiğine göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye gelince, 16 veya 17 ay boyunca Beytu'l-Makdis'e doğru namaz kıldı. Bununla birlikte Kâbe'ye yönlendirilmeyi arzu ediyordu. Bunun üzerine Allah Teâlâ:

"Biz senin yüzünü göğe doğru evirip çevirmeni elbette görüyoruz. Onun için andolsun, seni hoşnut olacağın kıbleye döndüreceğiz."[1]

Buyruğunu indirdi ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böylece Kâbe'ye döndürüldü. Bir adam onunla birlikte ikindi namazını kıldı, sonra gitti. Yolu Ensar'dan (namaz kılmakta olan) bir topluluğun yanından geçti ve şöyle dedi:

- Bu kişi şahitlik eder ki, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte namaz kıldı ve o Kâbe'ye döndürüldü. Onlar da ikindi namazında rükûda oldukları halde Kâbe'ye yöneldiler."[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymak için ellerini ne kadar da çabuk tuttular! Ondan gelen bir haberi duyar duymaz ona sımsıkı sarılmakta tereddüt etmediler. Hatta başlarını rükûdan kaldırmayı dahi beklemediler. Onlar

---

[1] Bakara Sûresi: 144

[2] Buhârî, "Kitâbu Ahbâri'l-Âhâd", "Saduk olan bir kişinin haberinin kabul edilmesnin câiz oluşu babı". Hadis no: 7252, 13/232

rükûda oldukları halde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in döndüğü yere -Kâbe-i Şerif'e- dönüverdiler.

2. Sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun- yolculuk sırasında konakladıkları zaman, birbirlerinin yanında konaklama emrini yerine getirmekte acele etmeleri:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrine uymakta acele etmek, sadece namaz alanında değildi. Aksine onu samimi olarak seven sahâbe -Allah onlardan razı olsun- ona tâbi olmakta diğer alanlarda da böyle davranıyorlardı.

İmam Ebu Davud, onun yolculukta konaklama âdâbı ile ilgili verdiği emri uygulamakta ne kadar acele ettiklerini bize Ebu Seleme el-Huşenî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu olayla anlatmaktadır:

"İnsanlar bir yerde konakladıkları zaman vâdilere ve yollara dağılırlardı. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Sizin bu şekilde yollara ve vâdilere dağılmanız ancak şeytandandır.

Bundan sonra Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ashâbıyla bir yerde konakladığında, onlardan biri diğerine sokulurdu. Öyle ki: Üzerlerine bir yaygı serilecek olursa, hepsini de örter, denilecek şekilde konaklarlardı."[1]

3. Sahâbenin, evcil eşeklerin etlerinin haram kılındığını bildiren çağrıyı işitmeleri üzerine etler kazanlarda kaynar halde iken, kazanları ters çevirip dökmeleri:

Sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun- canlarının çektiği ve beğendikleri bazı şeyler onlara haram kılındı. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yasaklamasından sonra onlar bu yasaklanan şeylerden hemen uzaklaşmaktan başka bir tepki göstermediler.

Bunlardan birisini İmam Buhârî, Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmektedir.

"Buna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e birisi gelerek:

- Eşeklerin etleri yenildi, dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sustu. Daha sonra ikinci bir defa ona gelerek:

---

[1] Sahihu Sünen-i Ebî Davud, "Kitâbu'l-Cihad","Ordunun birbirine iltihak olması için emrolunması babı" Hadis no: 2288, 2/498;

Rasûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- yolculukta bile, konaklandığı zaman müslümanların dağılmalarına tahammül göstermemişti. Bugün -Allah Teâlâ'nın rahmetiyle esirgedikleri kimseler müstesnâ- darmadağınık olan müslümanlara ne oluyor? Bu durumu Allah'a havâle ederiz.

- Eşeklerin etleri yenildi, dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yine sustu. Arkasından ona üçüncü defa daha gelerek:

- Eşekler yok edildi,dedi.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir münâdiye emir vererek insanlar arasında şöyle seslendi:

- Şüphesiz Allah ve Rasûlü size evcil eşeklerin etlerini yemeyi yasaklıyor.

Bunun üzerine kazanların içinde etler kaynar halde iken kazanlar ters çevrilip döküldü."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i içten seven bu hayırlı insanlar, hile yapmayı veya bir fırsat aramayı veyahut da bir istisnâ yapmayı düşünmediler. Onlar sevgide aranan temel şartlardan birisinin, seven kimsenin arzusunun sevdiği kimsenin emrine uymak olduğunu tam anlamıyla idrâk etmişlerken, böyle bir şey düşünmeleri nasıl mümkün olabilirdi ki?

4. Şarabın haram kılındığı ilân edilince, şarabın Medine sokaklarında akması:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven o hayırlı insanlar yasaklandı diye istedikleri şeylerden uzaklaşmakla kalmadılar. Aksine yıllardan beri alışageldikleri pekçok şeyleri de terkettiler. Hatta bunları atalarından miras almışlardı.Fakat günümüzde pekçok müslümanının yaptığı gibi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e isyan etmek için geleneklerini yahut alışkanlıklarını ileri sürmediler.

Buna delâlet eden tanıklardan birisi de İmam Buhârî'nin, Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- naklettiği rivâyette o şöyle demiştir:

"Ebu Talha'nın -Allah ondan râzı olsun- evinde bulunanlara şarap takdim ediyordum. O gün içtikleri şarap yarılmış taze hurma şarabı idi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bir münâdiye:

Haberiniz olsun şarap haram kılındı, diye seslenmesini emretti.

(Enes) dedi ki:

Ebu Talha bana: Çık ve bu şarabı dök, dedi. Ben de dışarı çıktım ve şarabı döktüm. O şarap Medine'nin yollarında aktı gitti."[2]

---

[1] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî","Hayber savaşı babı". Hadis no: 4199, 7/467-468

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Mezâlim","Şarabın yola dökülmesi babı". Hadis no: 2464, 5/112

Orada Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak sevenlerin yaptıkları şey, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini yerine getirmek üzere şarabı dökmek idi.Bunun için şarap Medine sokaklarında aktı.

Nitekim Bu konuda Hâfız İbn-i Hacer şöyle der:

"Hadiste şuna işâret vardır: Yanında şarap bulunan müslümanlar birbirlerinin ardı sıra şarabı döktüler. Öyle ki çokluğundan dolayı dökülen şarap, Medine sokaklarında aktı."[1]

Bütün bunlar, şöyle veya böyleydi demeden, herhangi bir tereddüt ya da soru sormaya gerek duymadan olup bitti.

İmam Buhârî, Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- şöyle dediğini rivâyet etmektedir:

"Ben ayakta Ebu Talha'ya, falanca ve filancaya içki takdim ederken ansızın bir adam geldi ve:

- Haber size ulaştı mı? diye sordu. Onlar:

- Ne haberi dediler.Adam:

- Şarap haram kılındı, dedi.Orada bulunanlar:

- Ey Enes! Şu testileri dök, dediler.

(Enes) dedi ki:

- O adamın getirdiği haberden sonra şarap hakkında ne bir soru sordular, ne de bir daha ona geri döndüler."[2]

Bu ne mutlak bir teslimiyet ve ne kadar mükemmel bir itaattir!

İşte Allah -azze ve celle-'nin:

[¶ ¸ قَوْلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا۟ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ Z [سورة النور الآية : 51]

"Aralarında hükmetmek üzere Allah'a ve Rasûlüne dâvet olunduklarında mü'minlerin sözleri ancak: İşittik ve itaat ettik, demektir. İşte bunlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir."[3]

Sözü, bu doğru sözlü olanlara tıpatıp uymaktadır.

---

[1] Fethu'l-Bârî, 10/39

[2] Buhârî, "Kitâbu't-Tefsîr","İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları, şeytanın amellerinden birer pisliktir, âyetinin tefsiri babı".4617 nolu hadisin bir kısmı.8/277

[3] Nûr Sûresi: 51

5. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini yerine getirmek için Sahâbe'nin düşmanla olan antlaşmaya bağlı kalmaları:

Sahâbe'nin -Allah onlardan râzı olsun-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymaları yalnızca normal hallerde değildi. Aksine onlar hem darlıkta, hem bollukta, hem savaş zamanında ve her zamanda, hayatın her işinde böyleydiler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini uygulamak amacıyla düşmanlara verdikleri sözlerini yerine getirmeleri ile ilgili olarak İmam Ebu Davud ve İmam Tirmizi, bize Suleym b. Âmir'in şöyle dediğini nakletmektedirler:

"Muâviye -Allah ondan râzı olsun- ile Bizanslılar arasında bir antlaşma vardı. O, onların topraklarına doğru gidiyor ve nihâyet antlaşma süresi sona erdiğinde onlarla savaşırdı. Bineğin üzerinde bir adam:

- Allahu Ekber, Allahu Ekber, biz ahde vefâlıyız, bizde ihânet yoktur, diyerek geldi.

Dönüp baktıklarında onun Amr b. Abese -Allah ondan râzı olsun- olduğunu anladılar. Muâviye -Allah ondan râzı olsun- ona haber göndererek sordu, o da şöyle dedi:

- Ben Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle buyururken işittim:

"Kimin bir başka kavim ile bir antlaşması varsa, süresi bitinceye yahutta onlara adaletli bir şekilde antlaşmalarını bozduğunu bildirinceye kadar herhangi bir düğümü bağlamasın ve çözmesin."

Bunun üzerine Muâviye -Allah ondan râzı olsun- geri döndü."[1]

6. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrine bağlı kalarak sahâbenin ipek kullanmamaları:

İmam Taberî'nin rivâyetine göre müslüman askerler Yermûk'de konaklayınca, müslümanlar düşmanlarına:

"Biz sizin komutanınızla konuşmak ve görüşmek istiyoruz. Bizi bırakın da onun yanına gidip konuşalım, dediler. Müslümanların bu istekleri kendisine bildirilince komutan onlara izin verdi.

Ebu Ubeyde ve Yezid b. Ebî Süfyan ona bir elçi olarak gittiler. Yanlarında el-Haris b. Hişam, Dırar b. el-Ezver ve Ebu Cendel b.Suheyl de -Allah onlardan râzı

---

[1] Sahihu Sünen-i Ebî Davud, "Kitâbu'l-Cihad","Devlet başkanının kendisi ile düşman bir topluluk arasında bir antlaşma olur da o toplulukla savaşmak üzere yola çıkarsa babı". Hadis no: 2397, 2/528; Sahihu Süneni't-Tirmizi, "Ebvâbu's-Siyer","İhânet etme hakkında gelen şey babı". Hadis no: 1285, 2/113-114 lafız Ebû Dâvûd'a âittir.

olsun- vardı. O gün kralın kardeşi[1] karargahında hepsi de ipekten olmak üzere otuz çadır ve yukarıdan yere kadar örten otuz tane de örtü vardı.

Müslümanlar oraya gelince çadırlara girmeyi kabul etmediler ve:

- Biz ipeği helâl görmüyoruz. Onun için yanımıza sen çık, dediler. O da hazırlanan yaygıların olduğu yerde yanlarına çıktı. Bu durum Herakliyus'a ulaşınca o şöyle dedi:

- Ben size söylemedim mi? İşte bu zilletimizin başlangıcıdır. Artık bizim için Şam yoktur. Uğursuz olarak doğan bir evlattan dolayı Rumların vay haline!"[2]

Bir başka rivâyette sahâbe şöyle dediler:

"Böyle bir yere girmeyi helâl olarak görmüyoruz. Bunun üzerine onlar için yere ipekten yaygılar yayılmasını emretti. Sahâbe:

- Biz bunların üzerine oturmayız, dediler. Bunun üzerine İstedikleri yerde onların yanında oturdu."[3]

Düşmanlarla karşılaşmak, bu hayırlı insanları Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymaktan alıkoymamıştır.Bu işte, ilk anda düşmanlar için bir fayda görülmesi ile -önceki örnekte görüldüğü gibi- kendilerinin faydasına olması arasında fark yoktur. Bu ruhen zayıf, kıt akıllı ve kıt îmânlı bazı kimselere göre basit işlerden olsun yahut büyük işlerden olsun onlar için fark etmezdi.Onlar Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymaktan nasıl yüz çevirebilirlerdi ki?

Onlar ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle buyururken işitmişlerdi:

"Zillet ve alçalmışlık, benim emrime aykırı hareket edenlerin üzerine kılındı."[4]

Onlar sadece bunu işitmekle kalmadılar. Aksine bunu iyice ezberleyip anladılar, gereği gibi riâyet edip hayatlarında uyguladılar. Keşke günümüz müslümanları bu gerçeği idrâk edebilseler!

Allah Teâlâ müslümanların zaferini veya yenilgiye uğramalarını birtakım şeylere bağlamıştır.Bunların en önemlisi: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymak veya ona karşı gelmemektir. Ona itaat eden izzet ve yeryüzünde iktidar sahibi olur. Ona karşı gelen ise, zelil olur ve alçalır.

Belki de müslümanların bu gerçeği idrak etmeleri ve hayatlarında bunun gereğini yerine getirmeleri, onları içinde bulundukları bu zillet ve kaybolmuşluk halinden çıkarabilir.

---

[1] Kralın kardeşi Bizans ordusunun kumandanı idi. Adı da Tozarik idi. (Bk. el-Bidaye ve'n-Nihaye, 7/9)

[2] Taberî, Tarih, 3/403

[3] el-Bidaye ve'n-Nihaye, 7/ 9-10

[4] Hadisi, İmam Ahmed, Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet etmiştir. (Bk. Müsned, Hadis no: 5115, 7/122) Ahmed Muhammed Şakir senedinin sahih olduğunu belirtmiştir. Müsned'in aynı yerdeki (7/122) dipnotuna bakınız.

7. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazda ayakkabılarını çıkardığını gördükleri zaman, sahâbenin namazda oldukları halde ayakkabılarını hemen çıkarmaları:

Hiçbir seven, sevdiğinin emirlerini yerine getirmekle kalmaz; aksine büyük bir özlemle onun hareketlerini gözetler. Dikkatle onun yüzündeki değişiklikleri, gözlerinin işâretini takip eder. Belki bu yolla sevdiğinin sevdiği şeyi tespit eder, o da hemen onu yapar veya sevdiğinin nefret ettiği bir şeyi öğrenir, ondan hemen uzaklaşır.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven o hayırlı insanlar da böyle idiler. Onlar onun emrini yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmakla kalmadılar. Aksine onun yaptıklarını takip ediyor ve onu örnek almak için davranışlarını severek, takdir ederek ve büyük bir özlemle gözetliyorlardı. Onun herhangi bir işi yaptığını gördüklerinde onu hemen yapıyorlar, bir şeyden de uzaklaştığını veya onu terkettiğini gördüklerinde de ondan hemen uzaklaşıyorlardı.

Buna delâlet eden mükemmel örneklerden birisi de İmam Ebû Davud'un, Ebu Saîd el-Hudrî'den -Allah ondan râzı olsun- naklettiği şu rivâyettir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ashabına namaz kıldırırken ansızın ayakkabılarını çıkardı ve onları sol tarafına bıraktı.Sahâbe bunu görünce, onlar da ayakkabılarını çıkardılar.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazını bitirince:

- Ayakkabılarınızı çıkarmaya sizi iten sebep nedir? diye sordu.

Onlar:

- Biz senin ayakkabılarını çıkardığını gördük.Bunun üzerine biz de ayakkabılarımızı çıkardık, dediler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Şüphesiz ki Cebrâil bana geldi ve ayakkabımda bir pislik (necâset) olduğunu bana haber verdi. Sonra şöyle buyurdu:

-Sizden biriniz mescide geldiğinde ayakkabısına baksın. Eğer ayakkabısında bir pislik ya da rahatsız edici bir şey varsa, onu silsin ve ayakkabısıyla namaz kılsın."[1]

Allahu Ekber! Sahâbe, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymakta ne kadar acele etmeye gayretliydiler! Allah onlardan razı olsun. Mükâfatıyla onları hoşnut etsin, bizi de onların yürüdükleri yolda yürütsün.

---

[1] Sahihu Sünen-i Ebî Davud, "Kitâbu's-Salat","Ayakkabı ile namaz kılma babı". Hadis no: 605, 1/128

8. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in tehdidini işitince bir kadının bileziklerini çıkarıvermesi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymak sadece erkeklerin yaptığı bir iş değildi. Aksine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i samimi olarak seven mü'min hanımlar da böyleydiler.

Bunun delillerden birisi de İmam Ebû Dâvûd'un, Abdullah b. Amr'dan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- naklettiği şu rivâyettir:

"Bir kadın, beraberinde kız çocuğuyla birlikte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına geldi.Kız çocuğunun elinde altından iki kalın bilezik vardı. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bunun zekâtını veriyor musun? diye sordu.

Kadın:

- Hayır dedi.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Kıyamet gününde bunların yerine Allah'ın sana ateşten iki bilezik takması hoşuna gider mi?

(Abdullah b. Amr) dedi ki:

Kadın o bilezikleri çıkardı ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in önüne bırakarak:

- Bunlar Allah -azze ve celle- ve Rasûlü içindir, dedi."[1]

Allahu Ekber! Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i seven o mü'min kadın onun emrine uyarak bileziklerin zekâtını vermekle yetinmedi.Aksine onlardan vazgeçip onları Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, Allah -azze ve celle- için bir sadaka olarak takdim etti. Allah ondan râzı olsun ve onu hoşnut etsin.

9. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yol kenarlarında yürüme emrini uygulamak üzere kadınların duvarlara sürtünerek yürümeleri:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini yerine getirmek için mü'min bir hanımın bu derece acele etmesinin az görülen bir durum ya da istisnâi bir olay olduğunu kimse zannetmesin. Hayır! Kâbe'nin Rabbine yemin olsun ki, sahâbe hanımlarının hayat hikâyelerini inceleyen bir kimse, o mü'min hanımlara egemen olan halin bu olduğunu görecektir.

---

[1] Sahihu Sünen-i Ebî Dâvûd, "Kitâbu'z-Zekât","Biriktirilmiş mal nedir ve takıların zekâtı babı". Hadis no:1382,1/291; Elbânî hadisin hasen olduğunu belirtmiştir. (Bk. Aynı yer)

Şimdi onlar hakkında İmam Ebû Dâvûd'un, Ebu Useyd el-Ensârî'den -Allah ondan râzı olsun- yaptığı şu rivâyete kulak verelim.

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mescitten çıkarken yolda erkeklerin kadınlarla karıştıklarını görünce (kadınlara) **şöyle buyurdu:**

- Geri çekilin! Sizin yolun ortasında yürüme hakkınız yoktur. Size yolun kenarlarında yürümek düşer.

Bu sebeple bir kadın yürüdüğü zaman duvara yapışırdı. O kadar ki duvara yapıştığından elbisesi de duvara takılırdı."[1]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmenin 4. belirtisine geçmeden önce kendimizi hesaba çekmek üzere kısaca bir duralım: Acaba biz, erkek ve kadınlarımızla, erkek ve kadın sahâbe gibi miyiz?

Bizden pek çok kimse, sabahleyin ilk iş olarak Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti olan sakalı traş etmiyor muyuz?

İslâm'a mensup olan pek çok kadın, merasimlere ve çarşı-pazara çıkmakla ona muhâlefet etmiyorlar mı?

Erkek ve kadınımızla bizden bazı kimseler,yabancı bir ortama gidecek olursa, o müslümanlardan mı, yoksa yahudi ve hristiyanlardan mı olduğu bilininiyor mu? (Onlardan ayırt ediliyor mu?)

---

[1] Sahihu Sünen-i Ebî Davud, "Kitâbu'l-Edeb","Kadınların yolda erkeklerle beraber yürümesi hakkındaki bab". Hadis no: 4392, 3/989.

4. MESELE

PEYGAMBER -SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM-'İ SEVMENİN DÖRDÜNCÜ BELİRTİSİ:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine yardım etmek ve onun şeriatını savunmak:

Bilindiği gibi seven kimse zamanını, gücünü, sahip olduğu her şeyi, hatta canını sevdiği kimsenin canını, malını fedâ ettiği şey için fedâ eder. Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem, Allah Teâlâ'nın kendisine bağışladığı bütün gücünü, imkânını, malını ve canını insanları karanlıklardan aydınlığa, kullara kul olmaktan, kulların Rabbine kul olmaya letmek için fedâ etmiştir. Allah Teâlâ'nın yolunda, Allah'ın adı en yüce, kafirlerin sözü ise en aşağılarda olsun diye hakkıyla cihad etmiştir. Yeryüzünde fitne yani şirk kalmasın ve din bütünüyle Allah Teâlâ'nın oluncaya kadar savaşmıştır.

Onu sevenler, bütün bu hususlarda onun sünnetini ve hayatını örnek alır ve onun yolundan gider. Allah Teâlâ'ya hamdolsun ki eskiden olduğu gibi, ellerinde olan her türlü güç ve imkânı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in uğrunda zamanını, malını ve canını fedâ ettiği amaç için fedâ edegeldiler ve bu uğurda mallarını ve canlarını ortaya koydular.

Aşağıda bunu gösteren o hayırlı kimselerin bazı konumlarını sözkonusu edeceğiz.

1. Enes b. Nadr'ın -Allah ondan râzı olsun- Allah yolunda canları fedâ etmeye çağırması ve bizzat kendisinin canını fedâ etmesi:

Daha önce de zikredildiği gibi, Uhud savaşında müslümanların saflarında bir bozulma yaşanmış ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in öldürüldüğü şâyiası yayılmıştı. Bazı sahâbîler, bu fâcia haberinden etkilenerek çaresiz bir şekilde oturmuşlardı.Enes b. Nadr -Allah ondan râzı olsun- bunların yanına gelerek onlara:

"Ne diye oturuyorsunuz, diye seslendi.

Onlar:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- öldürüldü, dediler. Bunun üzerine Enes b. Nadr şöyle dedi:

- Ondan sonra hayatı ne yapacaksınız? Kalkın Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in uğrunda öldüyse, siz de onun uğrunda ölün."[1]

[1] Bk. İbn-i Hişam, Sîre, 3/30; Ayrıca bk. İbn-i Hibban, es-Sîretu'n-Nebeviyye, s. 225; İbn-i Hazm, Cevâmiu's-Sîre, s. 162

Dîni savunmak, Allah Teâlâ adını yüceltmek için bizzat kendisi ne yaptı? İmam Buhârî, Enesdan bize şöyle dediğini anlatmaktadır:

"Uhud gününde müslümanlar geri çekilince Enes b. Nadr -Allah ondan râzı olsun- şöyle dedi:

- Allahım! Ben bunların -arkadaşlarımın- yaptıklarından dolayı sana mazeret beyan ediyorum.Şunların -müşriklerin- yaptıklarından da uzak olduğumu bildiriyorum.

Daha sonra ileri atıldı. Sa'd b. Muaz -Allah ondan râzı olsun- önüne çıktı. Enes:

- Ey Sa'd b. Muaz, Nadr'ın Rabbine yemin ederim ki, işte cennet. Gerçekten ben onun kokusunu Uhud'un berisinden alıyorum, dedi.

Sa'd -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Ey Allah'ın Rasûlü! Ben onun yaptığını yapamadım.

Enes -Allah ondan râzı olsun- der ki:

- Vücudunda kılıç darbesi, mızrak dürtmesi veya isâbet eden oklardan seksen küsur yara tespit ettik, onun öldürülmüş olduğunu, müşrikler tarafından azalarının kesildiğini gördük, onu ancak kızkardeşi parmak uçlarını görünce tanıyabildi.

Enes -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Biz,

! 0 / . - , + * (' & % $ # " ! [

[23: سورة الأحزاب الآية] Z 5 4 3 2

"Mü'minler içinde Allah'a verdikleri söze sâdık kalan yiğitler vardır. Bu itibarla onlardan kimi şehit olmuştur, kimi de (şehit olmayı) beklemektedir.Onlar, vermiş oldukları sözü hiç değiştirmemişlerdir."[1]

Âyetinin onun ve benzerleri hakkında indiğini görür veya zannederdik.[2]

Allah ondan râzı olsun ve mükafatıyla onu hoşnut etsin.

---

[1] Ahzâb Sûresi: 23

[2] Buhârî, "Kitâbu'l-Cihad","Allah -azze ve celle-'nin: Mü'minler içinde Allah'a verdikleri söze sâdık kalan yiğitler vardır.Bu itibarla onlardan kimi şehit olmuştur, kimi de (şehit olmayı) beklemektedir.Onlar, vermiş oldukları sözü hiç değiştirmemişlerdir, âyetinin tefsiri babı".2805 nolu hadisin bir kısmı.6/21

2. Harâm b. Milhân'ın -Allah ondan râzı olsun-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dâvetini tebliğ ederken kendisini fedâ etmekten mutluluk duyması:

Sevgisinde samimi olan başka birisi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- -sallallahu aleyhi ve sellem-'in risâletini tebliğ edince öldürülüyor. Fakat o âhiret yurduna intikal etmeden önce bu büyük mutluluğa kavuşmanın sevinç ve neşesi ile içerisinde hissettiklerini açıklayabilme fırsatını buluyor. Bu samimi olarak sevenin haykırışı ne idi?

Şimdi onun başından geçen olayı İmam Buhârî'nin, Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şekliyle okuyalım:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Ümmü Süleym'in bir kardeşi olan dayısını yetmiş suvari ile birlikte gönderdi.Ümmü Süleym'in kardeşi Harâm -ki o topal bir adamdı-[1] ve filanca oğullarından bir adam gitti.

Harâm dedi ki:

- Siz yakında durun, ben de onların yanına gideyim. Eğer onlar bana emân verirlerse (siz... olursunuz)[2] eğer beni öldürürlerse arkadaşınızın yanına gidersiniz.

Harâm:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in risaletini tebliğ etmek için bana emân verir misiniz? dedi.

Onlarla konuşmaya koyuldu.[3] Onlar bir adama işâret edince o da arkasından dolanıp, ona mızrağını sapladı.

-Hadisin ravilerinden birisi olan- Hemmâm dedi ki:

- Zannederim mızrağı ona iyice sapladı.

(Haram):

Allahu Ekber! Kâbe'nin Rabbine yemin olsun ki şehâdeti kazandım, dedi."[4]

İşte sevdiği Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in risaletini tebliğ ederken canını fedâ etmeyi kazanç kabul eden, sevgisinde samimi olan birisi.

Kâbe'nin Rabbine yemin ederim ki gerçek kazanç odur.

Allah'ım, böyle bir başarıdan bizi mahrum eyleme! Âmin yâ Rabbe'l-Alemin.

---

[1] "ki o topal bir adamdı" ibâresi hakkında İbn-i Hacer şöyle demiştir: Göründüğü kadarıyla hadisteki "ki o" ifâdesi, yazan tarafından sehven öne alınmıştır. Doğrusu ise sonraya alınmasıdır. İfâdenin doğru şekli de şöyledir: Harâm'ın kendisi ve topal bir adam gittiler..." (Fethu'l-Bârî, 7/387)

[2] "Eğer bana emân verirlerse" ifâdesi bir başka rivayette: "Eğer bana emân verirlerse, siz de benim yakınımda olursunuz" şeklindedir. (Bk. Aynı yer)

[3] "Onlarla konuşmaya koyuldu" ifâdesi Taberî'nin rivâyetinde şöyledir: "Harâm çıktı: Ey Meûne kuyusu ahalisi! dedi. Ben Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in size gönderdiği bir elçisiyim. Bu sebeple Allah'a ve Rasûlüne îmân ediniz." Evin içinden bir adam bir mızrakla çıktı ve o mızrağı yan tarafından sapladı, öbür tarafından çıktı. (Bk. Aynı yer)

[4] Buhârî, "Kitâbu'l-Meğâzî","Racî', Ri'l, Zekvân ve Meûne Kuyusu savaşı babı". 4091 nolu hadisin bir kısmı.7/385-386

3. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefatına ve zor şartlara rağmen Ebu Bekir'in -Allah ondan râzı olsun- Üsâme b. Zeyd'in ordusunu göndermesi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Rabbine kavuşunca, onun ashâbı en ağır belâlarla karşı karşıya kaldılar. Çünkü araplar dînden döndüler. Müslümanlara sığınaklarında -Medine-i Münevvere'de- hücum etmek istediler. Sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- -Ammar b. Yasir'in -Allah ondan râzı olsun- vasfettiği gibi-, çobansız bir deve sürüsüne döndüler. Medine-i Münevvere -kendi ifâdesiyle- sâkinlerine bir yüzükten bile daha dar gelmeye başladı.[1]

Bu derece zor ve ağır şartlara rağmen daha önce Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah Teâlâ'nın düşmanları ile Medine-i Münevvere'den uzak diyarlarda savaşması için hazırlamış olduğu Üsâme'nin ordusunu gönderme emri verildi. Fakat ordu, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hastalığının ağırlaşması, sonra da Rabbinin rahmetine intikal etmesi dolayısıyla beklemişti.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i en çok seven Ebu Bekir es-Sıddîk'in -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu emri karşısındaki tutumu ne idi?

İmam Taberî'nin, Âsım b. Adiy'den naklettiği şu rivâyete kulak verelim:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefatından iki gün sonra Ebu Bekir'in münâdîsi seslendi:

- Üsâme'nin askerlerinin gönderilme işi gönderilsin! Sakın Üsâme'nin askerlerinden hiç kimse Medine'de kalmasın. Mutlaka el-Curf[2] denilen yerdeki karargahına gitsin.[3]

Üsâme, durumlardaki değişiklikleri göz önünde bulundurarak ordu ile birlikte Medine'de kalmak için Ebu Bekir es-Sıddîk'tan izin isteyince ona şu satırları yazdı:

- Benim için ilk iş olarak, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini yerine getirmekten daha uygun bir şey yoktur.Vahşi kuşların gelip beni kapmaları bu işten (senin isteğini yerine getirmekten) daha çok hoşuma gider."[4]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefatını duyarlarsa Arapların Medine'ye hücum etmeleri korkusuna işâret edilince, Ebu Bekir es-Sıddîk -Allah ondan râzı olsun- buna şu sözleriyle cevap verdi:

- Ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gönderdiği bir orduyu alıkoyarsam pek büyük bir cüretkârlık göstermiş olurum.Nefsim elinde olan Allah'a

---

[1] İbn Hibban, es-Sîretu'n-Nebeviyye, s. 428

[2] el-Curf Medine'den Şam'a doğru üç mil uzaklıkta bir yerdir. (Mu'cemu'l-Buldân, no: 3053, 2/149)

[3] Taberî, Tarih, 3/223

[4] Halife b. Hayyât Tarihi, s. 100

yemin ederim ki arapların üzerime gelmeleri, bana, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gönderdiği bir orduyu alıkoymamdan daha sevimlidir."[1]

Taberî'nin rivâyetine göre şunları söylemiştir:

"Ebu Bekir'in canı elinde olana yemin olsun ki, eğer yırtıcı hayvanların beni parçalayacaklarını bilsem, yine de Üsâme'nin ordusunu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrettiği şekilde gönderirim.Köylerde benden başka kimse kalmayacak olsa dahi yine onun emrini yerine getirirdim."[2]

Kendisinden başka hiçbir ilâh olmayan Allah'a yemin ederim ki, gerçekten o Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevenlerin en büyüğüdür. Sonra onun yürüyerek, Üsâme'nin de binekli olduğu halde orduyu uğurladığını görüyoruz. Abdurrahman b. Avf -Allah ondan râzı olsun- Üsame'nin bineğini tutmuş çekiyordu. Bu sırada Üsâme ona:

- Ey Rasûlullah'ın halifesi! Allah'a yemin ederim ki ya sen binersin yahut ben inerim."

Ebu Bekir şu cevabı verdi:

- Allah'a yemin ederim ki sen inmeyeceksin ve yine Allah'a yemin ederim ki ben de binmeyeceğim.Allah yolunda bir an ayaklarımın tozlanmasının bana ne zararı var ki!"[3]

Üsâme'ye de şu tavsiyelerde bulundu:

- Allah'ın Peygamberinin sana verdiği emirleri yerine getir. Önce Kudâaların yurdundan başla, sonra Âbil'e git. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in verdiği hiçbir emri yerine getirmekte kusur etme!"[4]

Bir başka rivâyette şöyle demiştir:

"Emrolunduğun yöne doğru ordunla beraber yola koyul ey Üsâme! Sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sana emrettiği yere kadar savaş."[5]

Allah'a yemin ederim ki, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e duyulan gerçek sevgi, İşte budur! Allah Teâlâ'nın dînini savunmak ve hak sözünü de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrettiği şekilde yükseltmek için Allah Teâlâ yolunda cihada çıkmak.

---

[1] Zehebî, Tarihu'l-İslam, -Raşid halifeler dönemi-, s. 20-21

[2] Taberî Tarihi, 3/225

[3] Taberî Tarihi, 3/226

[4] Taberî, Tarih, 3/227

[5] Zehebî, Tarihu'l-İslâm, s. 20-21

4. Zor şartlara rağmen Ebu Bekir'in -Allah ondan râzı olsun- zekât vermeyenler ve dînden dönenlerle savaşması:

Zekât vermeyenlerle savaşma konusu gündeme gelince, samimi olarak Peygamberi seven bu yüce şahsiyetin azim ve kararını şu ünlü sözleriyle açıkladığını görüyoruz:

"Allah'a yemin ederim ki, eğer Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e verdikleri bir deve yularını[1] bana vermeyecek olurlarsa, bunun için onlarla savaşırım."[2]

Üstelik Ebu Bekir es-Sıddîk -Allah ondan râzı olsun- dînden dönen bazı kabilelerin Medine-i Münewere'ye hücum etmek istediklerini anlayınca kılıcını çekerek bizzat üzerlerine gitmiştir. Mü'minlerin annesi Âişe-i Sıddıka -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle der:

"Babam kılıcını çekerek ve devesine binerek Zu'l-Kassa'ya [3] doğru yola çıktı."[4]

Kendisinden Medine'de kalması ve kendisinin yerine başkasını göndermesi istenince şöyle cevap vermiştir:

"Hayır! Allah'a yemin ederim ki bunu yapmam. Andolsun bizzat ben size yardım edeceğim."[5]

Sevgili dostu -sallallahu aleyhi ve sellem-'in getirdiği dînin kendisine seslenmekte olduğunu gören o samimi seven nasıl yerinde oturabilirdi?

Allah Teâlâ'nın sevgilisi Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e indirdiği pak şeriatın kendisinin savaşa çıkmasını ve ona yardım etmesini istediğini duyar da nasıl savaşa çıkmaz?

Biz, bu tavıra göre neredeyiz?

Hak dînin bugün yeryüzünün doğusunda ve batısında imdadına yetişmemizi istediğini görmüyor muyuz?

İslâm şeriatının yakın olsun, uzak olsun, dünyanın dört bir yanından bize feryad ederek seslendiğini duymuyor muyuz?

Bu feryatlara cevap veren var mı?

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevme iddiasında olmakla birlikte, Allah Teâlâ'nın haklarında:

---

[1] Deve yuları: Zekat olarak alınan devenin bağlandığı iptir. Çünkü zekat sahibi deveyi teslim etmekle yükümlüdür. Bunun kabzedilmesi ise ancak yular ile mümkün olur. (Bk. en-Nihaye fî Garibi'l-Hadis, 3/280)

[2] Muslim, Hadis no: 32, I, 52.

[3] Zu'l-Kassa: Nasır dedi ki: Zu'l-Kassa, Medine'ye yirmidört mil uzaklıkta bir yer olup, Rebeze'ye giden yoldur. (Mu'cemu'l-Buldân, no: 9720, 7/ 416)

[4] el-Bidâye ve'n-Nihâye, 6/355

[5] Taberî Tarihi, 3/247; Ayrıca bk. İbnu'l-Esîr, el-Kâmil fi't-Tarih, 2/233; el-Bidâye ve'n-Nihâye, 6/355

9 7 6 5 4 3 2 1 0 / . - , + *) … [

[179: سورة الأعراف من الآية]Z B A @ ? = < ; :

"Onların kalpleri vardır, fakat onlarla anlamazlar, gözleri vardır, fakat onlarla görmezler,onların kulakları vardır, fakat onlarla işitmezler.Bunlar, tıpkı hayvanlar gibidirler.Hatta daha da sapıktırlar.İşte gaflet içerisinde olanlar, bunlardır."[1]

Diye sözünü ettiği kimselerden olanlar korkmazlar mı?

5. Berâ b. Mâlik'in -Allah ondan râzı olsun- düşmanın içinde bulunduğu bahçe duvarından kapıyı içerden açmak için içeriye atılmasını istemesi:

Yemâme savaşında yalancı Müseylime'nin adamları bir bahçenin içine çekilip bahçe duvarının kapısını üzerlerine kapatmışlardı. Gerçek sevenlerden birisi, kapıyı müslümanlara açabilmek için kendisini bahçe duvarının üzerine atmalarını müslüman kardeşlerinden istedi.

İmam Taberî onun kıssasını bize şöyle anlatmaktadır:

"Daha sonra müslümanlar onların üzerine yürüdüler. Nihayet onları "ölüm bahçesi" diye bilinen bahçeye girmek zorunda bıraktılar. Bahçenin içinde Allah'ın düşmanı yalancı Müseylime de vardı. Berâ b. Mâlik -Allah ondan râzı olsun-:

-Ey müslümanlar beni bahçeye onların üzerine atın, dedi.

Bir başka rivâyette:

"Ey müslümanlar! Beni onların üzerine bahçeye fırlatın, dedi."[2]

İnsanlar: Ey Berâ, bu işi yapma, dediler.

Kendisi:

- Allah'a yemin ederim ki mutlaka beni bahçenin içine, onların üzerine atacaksınız.

Bunun üzerine onu kaldırdılar. Duvarın üzerinden onlara bakıyordu. Üzerlerine atıldı ve bahçe kapısına doğru onlarla çarpıştı.Nihayet kapıyı müslümanlara açtı. Müslümanlar da bahçenin içerisine, üzerlerine girdiler. Allah düşmanı Müseylime öldürülünceye kadar onlarla çarpıştılar."[3]

Allahu Ekber! Berâ -Allah ondan râzı olsun-, canı gerçekten değerli olduğu halde Allah yolunda nasıl da canını ucuz bir şeymiş gibi fedâ etti!

---

[1] A'râf Sûresi: 179

[2] Bk. İbn Hibban, es-Sîretu'n-Nebeviyye ve Ahbâru'l-Hulefâ, s. 438.

[3] Taberî, Tarih, 3/290; Ayrıca bk. el-Kâmil fi't-Târih, 2/246

Kâbe'nin Rabbine yemin ederim ki o, bizim gibilerin binlercesinin canından daha değerli idi.

6. Yermûk savaşında dörtyüz müslümanın ölmek için bey'atleşmesi:

Yermûk savaşında samimi sevgi besleyenlerden dört yüz kişinin dîni savunmak, Allah Teâlâ'nın adını yüceltmek, fitne ve fesadı yeryüzünden kaldırmak için ölünceye kadar savaşmak üzere bey'atleştiklerini görüyoruz.

Hâfız İbn-i Kesir, Ebu Osman el-Ğassânî'nin babasından şöyle dediğini rivâyet etmektedir:

"Ebu Cehil'in oğlu İkrime -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte pek çok yerde savaşmışken bugün sizden mi kaçacağım?

Daha sonra:

- Kim ölünceye kadar savaşmak üzere bey'at edecek? diye seslendi.

Amcası Hâris b. Hişâm ve Dırar b. el-Ezver müslümanların ileri gelenlerinden ve atlılarından oluşan dört yüz kişi ile birlikte ona bey'at etti. Hâlid'in çadırı önünde sebatla savaştılar. Nihayet hepsi de ağır yaralar aldılar, aralarından Dırar b. el-Ezver'in de bulunduğu pekçok kişi öldürüldü.Allah hepsinden râzı olsun."[1]

7. Zübeyr'in, İslâm ordusu için, kapısını içeriden açmak üzere büyük bir kalenin burcuna çıkması:

Mısır'da canını Allah Teâlâ'ya bağışlayan, arkadaşları ile birlikte, Berâ b. Mâlik'in Yemâme'de yaptığının aynısını yapan gerçekten samimi bir şekilde seven bir kişiyi daha görüyoruz. Bu fedakârlıklarda, birbirlerine benzemelerinde garipsenecek hiçbir taraf yoktur.Çünkü onların hepsi de aynı okuldan mezun olan ve aynı kişiyi seven kimselerdi. Bu okul, Muhammedî okuldur. Bu sevdikleri kişi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir.

İmam İbn-i Abdulhakem bize onun ve diğer hayırlı arkadaşlarının olayını şöylece anlatmaktadır:

"Amr b. el-Âs'ın kaleyi fethetmesi gecikince Zübeyr -Allah ondan râzı olsun- şöyle dedi:

- Ben canımı Allah'a adıyorum. Bu yolla da Allah'ın müslümanlara fethi nasip edeceğini ümit ederim.

---

[1] el-Bidâye ve'n-Nihâye, 7/11-12; Ayrıca bk. Taberi Tarihi, 3/401; el-Kâmil fi't-Târih, 2/283

Güvercin pazarı tarafından kalenin üzerine bir merdiven dayadı, sonra oraya çıktı. Onlara, tekbirini duydukları zaman hep birlikte kendisine karşılık vermelerini söyledi. Kaledekiler, Zübeyr'i kılıcı elinde, kalenin üzerinde tekbir getirdiğini duyuncaya kadar fark edemediler. Müslümanlar merdivene doğru koştular. Öyle ki Amr kırılır korkusuyla onları önledi. Zübeyir ve onun arkasından gelenler içeri hücum edince o da, beraberindekiler de tekbir getirdiler.Müslümanlar da dışarıdan tekbir getirdiler.Kalenin içindekiler ise, bütün arapların kalenin içinde olduklarından şüphe etmediler. Bundan dolayı kaçışıp durdular.

Zübeyr ve arkadaşları kalenin kapısına giderek kapıyı açtılar. Böylece müslümanlar kaleyi ele geçirmiş oldular."[1]

Allah onlardan râzı olsun, onları mükâfatıyla hoşnut etsin.Bu dîne fedâkarlıkları, bu dîni sevmeleri ne kadar da samimi idi!

8. Numan b. Mukarrin'in -Allah ondan râzı olsun- , Allah'a müslümanlara zafer vermekle birlikte kendisine şehâdeti nasip etmesi için yalvarması:

Nehâvend savaşında bir başka samimi seven kimseyi görüyoruz. Allah Teâlâ'ya müslümanlara zafer ile birlikte kendisine de şehâdeti lûtfetmesi için duâ ediyor.

Hâfız Zehebî şunları anlatmaktadır:

"Nehâvend savaşında her iki ordu karşılaşınca Numan b. Mukarrin -Allah ondan râzı olsun-:

- Şayet ölürsem, kimse dönüp bana bakmasın. Ben bir duâ edeceğim, siz de âmin diyeceksiniz, dedi.Sonra şöyle dua etti:

- Allah'ım, müslümanların zaferi ile birlikte bana da şehâdeti nasip et."

Herkes âmin dedi. İlk şehid Numan oldu."[2]

-Allah ondan râzı olsun ve ona verdiği mükafatla onu hoşnut etsin.-

Bir başka rivayete göre dedi ki:

"Allah'ım, dînini aziz kıl! Kullarına yardım et, Numan'ı da senin dînini aziz kılmak ve kullarına yardım etmek üzere bugünün ilk şehidi kıl!" [3]

Ne kadar büyük ve ne kadar yüce bir duâ! Bu övülen duâya ancak nefislerine zor gelen şeylere sabreden, dünya ve âhirette büyük nasip sahibi kimseler muvaffak olurlar.

---

[1] Futuhu Mısr ve Ahbâruhâ, s. 52

[2] Tarihu'l-İslam, s. 225.

[3] Bk. el-Kâmil fi't-Târih, 3/5

9. Müslümanların, Allah yolunda canlarını fedâ etme özlemleri:

Bu belirtiye dair açıklamalarımı Ubâde b.Sâmit'in -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e samimiyetle sevgi duyan müslümanların, şirk kalmayıncaya ve dîn yalnızca Allah'ın oluncaya kadar Allah yolunda canlarını fedâ etme isteklerini Mukavkıs'a açıklarken söylediği sözlerle bitirmek istiyorum.

Ubâde -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"İçimizden, sabah-akşam kendisine şehâdeti nasip etmesi ve ülkesine, toprağına, eşine ve evlâtlarına geri çevirmemesi için Allah'a yalvarmayan hiç kimse yoktur. Bizden hiç kimse geride bıraktıklarını düşünmez. Çünkü bizim her birimiz eşini ve çocuklarını Rabbine emânet etmiştir. Bizim düşüncemiz, gelecekte karşımıza çıkacak şeylerdir."[1]

Acaba bizler böyle miyiz?

Allah'ım hepimizi böyle kıl. Âmin yâ Rabbe'l-Âlemin.

---

[1] Futuhu Mısr ve Ahbâruhâ, s. 54

SONUÇ

Ben zayıf kuluna bu araştırmayı bitirme nimetini bana ihsan eden Allah'a hamdolsun. Ondan bu çalışmayı kabul buyurmasını niyaz ederim. Bu çalışmada birkaç nokta açıkça öne çıkmaktadır.

Bunların bir bölümü şunlardır:

1. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i canımızdan, babamızdan, çocuklarımızdan, eşimizden, malımızdan ve bütün insanlardan daha çok sevmemiz gerekir.

2. Şüphesiz onu sevmek, dünyada îmânın tadını almanın, âhirette de ona arkadaş olmanın sebeplerindendir.

3. Onu sevmenin birtakım belirtiler vardır. Bunların birkaçı şunlardır:

a) Onu görmeyi ve onunla arkadaşlık etmeyi çokça arzulamak. Bunlardan mahrum kalmayı, bu dünyada başka her şeyi kaybetmekten daha büyük bir musibet görmek.

b) Onun uğrunda canı ve malı fedâ etmeye tam anlamıyla hazır olmak.

c) Onun emirlerine uymak ve yasaklarından kaçınmak.

d) Sünnetine yardım etmek ve şeriatini savunmak.

4. Ashâb-ı Kiram -Allah onlardan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e duydukları sevgide gerçekten samimi idiler. Onun yüzüne bakmak ve onunla birlikte olmak, onlar için dünyadaki her şeyden daha çok sevimli idi. Onlar Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- uğrunda canlarını ve mallarını fedâ etmeyi bir saadet olarak görüyorlardı. Aynı şekilde onun emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından sakınmak için acele ediyorlardı. Onlar değerli olan canlarını onun sünnetine yardım etmek ve Allah'ın üzerine indirdiği şeriatini savunmak için ucuz bir değer gibi fedâ ettiler.

Kendime ve müslüman kardeşlerime,Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sevmeleri konusunda ashâb-ı kiram'ın yolundan gitmelerini tavsiye ederim. Çünkü sadece sevdiğini iddiâ etmek, ne ileri götürür, ne geri bırakır, sahibine de hiçbir fayda vermez, hatta zarar verir.

Allah Teâlâ'nın salât ve selâmı, bereketleri Peygambermizin, âile halkının, ashâbının ve ona uyanların üzerine olsun.

Duâmızın sonunda söyleyeceğimiz söz: Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun, demektir.

KAYNAKLAR:

1. Ebu Bekir Câbir el-Cezâirî, Eyseru't-Tefâsîr, 1. baskı hicri1407

2. İbn-i Kesir, el-Bidâye ve'n-Nihâye, Beyrut, 2. baskı hicri1394

3. Ahmed Abdurrahman el-Bennâ, Bulûğu'l-Emânî min Esrâri'l-Fethi'r-Rabbânî, Kahire, tarihsiz

4. Hâfız Zehebî, Tarihu'l-İslâm, Tahkik: Dr. Ömer Abdusselâm Tedmurî, Beyrut, hicri 1407

5. Tarihu Halife İbn-i Hayyât, Tahkik: Dr. Ekrem Ziya el-Umerî, Riyad, 2. baskı, hicri1405

6. İbn-i Cerir et-Taberî, Tarihu'l-Umem ve'l-Mulûk, Tahkik: Prof. Ebu'l-Fadl İbrahim, Beyrut, tarihsiz.

7. Ebu Abdullah el-Kurtubî, el-Câmi' li Ahkâmi'l-Kur'ân, Beyrut, 1965

8. Ebu'l-Kasım Carullah ez-Zemahşerî, el-Keşşâf Tefsiri, Beyrut, tarihsiz

9. İbn-i Hazm, Cevâmiu's-Sîre, Tahkik:Dr. İhsan Abbas ve Dr. Nasiruddin el-Esed, Pakistan, hicri 1401

10. İbn-i Kayyim el-Cevziyye, Zâdu'l-Meâd fi Hedyi Hayri'l-İbâd, Beyrut-Kuveyt, 14. baskı, hicri1407

11. Hâfız Zehebî, Sîyeru A'lâmi'n-Nubelâ, Beyrut, 2. baskı, hicri1402

12. İmam İbn-i Hibban el-Bustî, es-Sîretu'n-Nebeviyye ve Ahbâru'l-Hulefa, Beyrut, 1. baskı, hicri1407

13. İbn-i Hişam, es-Sîretu'n-Nebeviyye, Takdim ve ta'lik:Taha Abdurraûf Sa'd, Mektebetu'l-Külliyât el-Ezheriyye, Tarihsiz.

14. Dr. Ekrem Ziya el-Umerî, es-Sîretu'n-Nebeviyye es-Sahiha, Medine-i Münevvere, hicri1412

15. Nevevî, Şerhu Muslim, Beyrut, hicri1401

16. İmam el-Cevherî, es-Sıhah Tâcu'l-Luğa ve Sıhâhu'l-Arabiyye, Tahkik: Ahmed Abdulğafûr Attar, Beyrut, 2. baskı, hicri 1399

17. İmam Buhârî, Sahihu'l-Buhârî -Fethu'l-Bâri ile birlikte- Riyad, Riâsetu İdârati'l-Buhûs el-İlmiyye..., tarihsiz

18. Muhammed Nâsıruddîn el-Elbânî, Sahihu Sünen-i Ebî Davud, Riyad, 1. baskı, hicri 1409

19. Muhammed Nâsıruddîn el-Elbânî, Sahihu Sünen-i İbn-i Mâce, Riyad, 1. baskı, hicri1409

20. Muhammed Nâsıruddîn el-Elbânî, Sahihu Süneni'n-Nesâî, Riyad, hicri1409

21. İmam Muslim b. el-Haccac el-Kuşeyrî, Sahihu Muslim, Tahkik: Muhammed Fuad Abdulbâki, Riyad, Riâsetu İdârâti'l-Buhûs'l-İlmiyye ve'l-İftâ. hicri1400

22. İbn-i Sa'd, et-Tabekâtu'l-Kübrâ, Beyrut, hicri1388

23. Bedruddîn el-Aynî, Umdetu'l-Kârî Şerhu Sahih'il-Buhârî, Beyrut, tarihsiz

24. İbnu'l-Cevzî, Garîbu'l-Hadîs, Tahkik:Dr. Abdulmu'ti Emin Kalecî, Beyrut, 1. baskı, hicri 1405

25. Hâfız İbn-i Hacer, Fethu'l-Bârî, Riyad, Riâsetu İdârâti'l-Buhûs'l-İlmiyye ve'l-İftâ, tarihsiz

26. Ahmed Abdurrahman el-Bennâ,el-Fethu'r-Rabbanî li Tertibi Müsnedi'l-İmam Ahmed b. Hanbel, Kahire, tarihsiz

27. Ebu'l-Kâsım Abdurrahman b. Abdullah b. Abdulhakem, Futuhu Mısr ve Ahbâruhâ, Takdim ve tahkik: Prof. Muhammed Subeyh, Kahire, tarihsiz

28. İbnu'l-Esîr, el-Kâmil fi't-Tarih, Beyrut, 6. baskı

29. İbn-i Manzûr el-İfrîkî, Lisânu'l-Arab'il-Muhit, Hazırlayan ve tertipleyen: Yusuf Hayyat, Beyrut, tarihsiz

30. Hâfız Nûriddîn el-Heysemî, Mecmau'z-Zevâid ve Menbau'l-Fevâid, Beyrut, 3. baskı, hicri1402

31. Muhammed Nesib er-Rifâî'nin ihtisar ve ta'liki ile -i İbn-i Kesir Tefsiri Muhtasarı, Riyad, 5. baskı, hicri1408

32. Ebu Abdillah el-Hâkim, el-Müstedrek ale's-Sahihayn, Beyrut, tarihsiz

33. Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, Tahkik: Ahmed b. Muhammed Şakir, Mısır, 3. baskı, tarihsiz

34. Ebu Ya'lâ el-Mevsılî, Müsned, Tahkik ve tahric: Prof. Huseyn Selim Esed, Şam, 1. baskı, hicri 1404

35. Yakut el-Hamevî, Mu'cemu'l-Buldan, Tahkik: Prof. Ferid Abdulaziz el-Cundî, Beyrut, 1. baskı, hicri 1410

36. Ahmed Abdurrahman el-Bennâ, Minhatu'l-Ma'bud fî Tertib-i Müsnedi't-Tayâlisi Ebî Davud, Beyrut, 2. baskı, hicri 1400

37. İmam Mâlik, Muvatta, Tahkik: Muhammed Fuad Abdulbâkî, Mısır, hicri 1370

38. İbnu'l-Esir, en-Nihâye fî Garîbi'l-Hadîsi ve'l-Eser, Tahkik: Prof. Tahir Ahmed ez-Zâvî, Prof. Mahmud Muhammed et-Tanâcî, el-Mektebetu'l-İslâmiyye, tarihsiz

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ MESELE

ÜÇÜNCÜ MESELE

DÖRDÜNCÜ MESELE